

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ

Ετήσια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Ακαδημαϊκό έτος 2012-2013

<http://www.midw.teithe.gr/>

Θεσσαλονίκη 2014

Σίνδος Θεσσαλονίκης

T.Θ 141 T.K. 57400

Τηλ 2310013520

E-mail: infomidw@midw.teithe.gr

Sindos Thessaloniki

P.O. Box 141 57400

Tel :00302310013520

E-mail: infomidw@midw.teithe.gr

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος.....	σελ.3
Κεφάλαιο 1: Ανάλυση της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος Μαιευτικής...	σελ.4
Κεφάλαιο 2: Παρουσίαση του Τμήματος Μαιευτικής.....	σελ. 8
Κεφάλαιο 3: Πρόγραμμα Σπουδών.....	σελ.24
Κεφάλαιο 4: Διδακτικό έργο.....	σελ.35
Κεφάλαιο 5: Ερευνητικό έργο-δραστηριότητα.....	σελ.43
Κεφάλαιο 6: Σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς..	σελ.46
Κεφάλαιο 7: Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης.....	σελ.48
Κεφάλαιο 8: Συμπεράσματα.....	σελ.50
Κεφάλαιο 9: Σχέδια δράσης –προτάσεις για βελτίωση.....	σελ.54
Κεφάλαιο 10: Παράρτημα	σελ.58

Πρόλογος

Η εσωτερική αξιολόγηση σύμφωνα με το αρ.4.1 ΦΕΚ3057/189 αποτελεί το πρώτο στάδιο της αξιολόγησης και συνίσταται στη συστηματική αποτίμηση και καταγραφή του διδακτικού, ερευνητικού και άλλου έργου από τις ίδιες τις ακαδημαϊκές μονάδες των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους.

Το Τμήμα Μαιευτικής του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης, με σκοπό να επιτύχει την παραπάνω επιδίωξη, δηλαδή να διαμορφώσει αντικειμενική εικόνα της λειτουργίας του, να εκτιμήσει την ποιότητα του επιτελούμενου του έργου, και να την κοινοποιήσει στις αρμόδιες αρχές (ΜΟΔΠ, ΑΔΠ) με απώτερη επιδίωξη την εξωτερική αξιολόγηση, ξεκίνησε τη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009. Η προσπάθεια συνεχίστηκε το το Ακαδημαϊκό έτος **2012-2013** με τους ακόλουθους διαδοχικούς στόχους:

1. Αποτύπωση του παραγόμενου έργου.
2. Αξιολόγηση.
3. Επισήμανση των δυνατών σημείων, ως προς τους τεκμηριωμένους δείκτες και τα κριτήρια ποιότητας στην παρεχόμενη εκπαίδευση και στην κοινωνική αποστολή.
4. Ενίσχυση και διάχυση των δυνατών σημείων.
5. Εντοπισμό των αδυναμιών που χρήζουν αναπροσαρμογής, επικαιροποίησης ή βελτίωσης.
6. Εκτίμηση αναγκών και ιεράρχησή τους.
7. Βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό προγραμμάτων και ευέλικτων μηχανισμών λογοδοσίας με σκοπό τη διαρκή βελτίωση.
8. Τη διατύπωση προτάσεων για ενίσχυση από την πολιτεία και για αλληλεπίδραση με πολιτειακούς και λοιπούς θεσμούς.
9. Ανάπτυξη πνεύματος αριστείας.
10. Επιπλέον παρουσίαση του σχεδίου βελτιωτικών ενεργειών, όπως αυτές ορίστηκαν στην έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης του τμήματος από την ομάδα εξωτερικών αξιολογητών το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012, καθώς και ο στρατηγικός σχεδιασμός του τμήματος για την περαιτέρω υλοποίησή τους.

Ακολούθως παρατίθεται τεκμηριωμένη συνθετική και κριτική ανάλυση των πορισμάτων της ετήσιας έρευνας αξιολόγησης στην οποία συμμετείχε το σύνολο των μελών, διδασκόντων, διδασκομένων, διοικητικό προσωπικό του Τμήματος με επιδιωκόμενο στόχο τον προσδιορισμό της υφιστάμενης και της προσδοκώμενης ποιοτικής στάθμης, τη σύγκρισή τους και την περιστολή των μεταξύ τους αποκλίσεων.

Κεφάλαιο 1

Ανάλυση της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος Μαιευτικής

Η παρούσα έκθεση αξιολόγησης αναφέρεται σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα (χειμερινό 2012 και εαρινό 2013) και αποτελεί τη πέμπτη κατά σειρά ετήσια έκδοση του τμήματος. Πρόκειται για έργο αυτό-αξιολόγησης, που έχει στηριχθεί σε αντικειμενικά κριτήρια και δείκτες γενικής αποδοχής, με βάση στοιχεία της ΑΔΙΠ και το νόμο 3374/2005 της Διασφάλισης ποιότητας, τα στοιχεία της βάσης της ΜΟΔΙΠ του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσ/νίκης, καθώς και στοιχεία από τη Γραμματεία του τμήματος.

1.1.Σύνθεση Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) και ανάθεση επιμέρους αρμοδιοτήτων

Σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος είχαν οριστεί μέλη της ΟΜΕΑ οι:

1. Μωραΐτου Μάρθα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
2. Ζαφράκας Μενέλαος, Αναπληρωτής Καθηγητής(σε άδεια πατρότητας)
3. Μπουρουτζόγλου Μαρια, Καθηγήτρια Εφαρμογών

Η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε με τα μέλη του Διοικητικού προσωπικού, του ΕΤΠ, τους σπουδαστές και τη Διοίκηση του ΤΕΙ και όλα τα μέλη του ΕΠ τις Μαΐες, Καθηγήτριες Εφαρμογών του Τμήματος Θεοδωρίδου Ανατολή, Κούκου Ζωή και Αντωνάκου Αγγελική, Ταουσάνη Ελευθερία, και τη Μαΐα, επιστημονική συνεργάτης του Τμήματος Καλία Θωμά, καθώς και τους Καθηγητές από άλλα τμήματα του ΤΕΙ που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό έργο του τμήματος κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 .

1.2. Πηγές πληροφόρησης

Για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης αντλήθηκαν στοιχεία από τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων της ΑΔΙΠ και από τα συμπληρωμένα απογραφικά δελτία που διατέθηκαν σε φοιτητές και εκπαιδευτικό προσωπικό αντίστοιχα. Παράλληλα, χρησιμοποιήθηκε υλικό από την ιστοσελίδα της ΑΔΙΠ, της ΟΜΕΑ και τη Γραμματεία του Τμήματος Μαιευτικής,

1.3.Περιγραφή της Διαδικασίας της ετήσιας εσωτερικής Αξιολόγησης και πηγές πληροφόρησης για τη συγγραφή της παρούσας έκθεσης

Κατά τη διαδικασία της ετήσιας αξιολόγησης τηρήθηκαν οι όροι και τα χρονοδιαγράμματα που προβλέπει η ΑΔΙΠ. Η διανομή των ερωτηματολογίων που αφορούσαν στους φοιτητές, έγινε μεταξύ 8^{ης} και 10^{ης} εβδομάδας των εξαμήνων, κατά την έναρξη ή τη λήξη της παράδοσης των μαθημάτων, από μέλη ΕΤΠ και την υποστηρικτική ομάδα της ΟΜΕΑ. Προηγήθηκε η ενημέρωση της ΟΜΕΑ σε ενημερωτική συνάντηση με τη ΜΟΔΙΠ, σε σχετική εκδήλωση που

οργάνωσε η ΜΟΔΙΠ για όλα τα τμήματα του ΑΤΕΙΘ. Ακολούθησε σειρά προγραμματισμένων ενημερωτικών συναντήσεων από την ΟΜΕΑ με τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΠ) και των εργαστηριακών συνεργατών, και με τους φοιτητές και τους εκπροσώπους τους, καθώς και με τη γραμματεία του τμήματος προκειμένου να διενεργηθεί απρόσκοπτα και να διευκολυνθεί η διαδικασία της αξιολόγησης. Κατά τις συναντήσεις αυτές τονίστηκε η σπουδαιότητα της διαδικασίας και δόθηκαν διευκρινιστικές οδηγίες για τη διεξαγωγή της. Με σκοπό να διασφαλιστεί η εγκυρότητα των απαντήσεων καθώς και η ανωνυμία, τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια των φοιτητών, συγκεντρώνονταν αμέσως από τους ίδιους σε κλειστό φάκελο και παραδίδονταν στη Γραμματεία του Τμήματος με επισήμανση του ονόματος του μαθήματος, του εξαμήνου και της ημερομηνίας. Σε περίπτωση δυσχερειών κατανόησης των εργαλείων δόθηκαν διευκρινιστικές απαντήσεις. Υπεύθυνος για τη διανομή των ερωτηματολογίων, αλλά και για την επιτήρηση της παράδοσής τους στην Γραμματεία ήταν μέλος ΕΤΠ ή της υποστηρικτικής ομάδα της ΟΜΕΑ.

Το απογραφικό δελτίο του εξαμηνιαίου μαθήματος, καθώς και το απογραφικό δελτίο του εκπαιδευτικού προσωπικού, στάλθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομίου στα μέλη του ΕΠ του τμήματος, συμπληρώθηκε ηλεκτρονικά και στάλθηκε εντός των προκαθορισμένων καταληκτικών ημερομηνιών σε σχετικό σύνδεσμο της ΜΟΔΙΠ. Η νέα αυτή μέθοδος διευκόλυνε και επικαιροποίησε τη διαδικασία όσον αφορά την αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων, και αποτελεί καινοτομία της ΜΟΔΙΠ του ιδρύματος.

Μετά την συλλογή των δεδομένων, ακολούθησε η επεξεργασία τους από τη σχετική υπηρεσία της ΜΟΔΙΠ, καθώς και η συλλογή τους από τα αρμόδια μέλη της ΟΜΕΑ, προκειμένου να συνταχθεί η παρούσα έκθεση. Η συγγραφή της έκθεσης επιπλέον βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στην αντίστοιχη έκθεση του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους.

Η έκθεση αξιολόγησης είναι το τελικό αποτέλεσμα της συνεργασίας όλου του ανθρώπινου δυναμικού του Τμήματος Μαιευτικής, το οποίο κατανοεί και αποδέχεται την σοβαρότητα του επιτελούμενου έργου για τη βελτίωση της ποιότητας της προσφερόμενης ακαδημαϊκής εκπαίδευσης, καθώς και της ΜΟΔΙΠ. Το τελικό κείμενο της έκθεσης εγκρίθηκε από το σύνολο των μελών του Τμήματος στη Γενική Συνέλευση.

1.4. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσχερειών κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Ως κύρια θετικά στοιχεία για τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης θεωρούνται τα παρακάτω:

1. Η εσωτερική αξιολόγηση αποτελεί συστηματικό μέσο αυτεπίγνωσης για το ατομικό και συλλογικό προσφερόμενο έργο, ώστε να λειτουργεί ως υπενθύμιση και κίνητρο για τη διαβίου μάθηση και επέκταση-βελτίωση του επιστημονικού και ερευνητικού έργου. Η αξιολόγηση αποτελεί μέρος της εκπαίδευσης και θα έπρεπε να είναι ενσωματωμένη στην

5

εκπαιδευτική διαδικασία με συστηματικό και οργανωμένο χαρακτήρα, γεγονός που άρχισε να επιτελείται με την έναρξη της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος.

2. Η εσωτερική αξιολόγηση παρέχει την ευκαιρία στο Τμήμα Μαιευτικής να δημιουργήσει μια συστηματική και οργανωμένη μέθοδο αξιολόγησης της εκπαιδευτικής του διαδικασίας (*evaluation platform*), η οποία προτάθηκε να προσανατολισθεί και σε επιμέρους τομείς ανά επιστημονική περιοχή.
3. Η εμπλοκή των μελών του ΕΠ στη διαδικασία, τους εξοικείωσε με τη φιλοσοφία της αξιολόγησης, τη χρηστικότητα της, και την αναγνώρισή της ως αναπόσπαστου μέρους της λειτουργίας του Τμήματος.
4. Η διαδικασία αυτή στηρίζεται σε μοντέλο πολλαπλής αξιολόγησης, δίνοντας την ευκαιρία σε κάθε εκπαιδευόμενο, να αξιολογήσει την εκπαιδευτική διαδικασία ως μέλος της κοινότητας και να προσεγγίσει την ακαδημαϊκή του εκπαίδευση, με σοβαρότητα και ενδιαφέρον.
5. Τέλος, η εσωτερική αξιολόγηση αποτέλεσε αφορμή για τη σύνταξη και συνεργασία όλων των μελών του Τμήματος Μαιευτικής στον κοινό σκοπό της αυτοτελούς δράσης του Τμήματος και του υψηλού ακαδημαϊκού προφίλ, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα .

Ειδικότερα:

1. Η αξιολόγηση δίνει τη δυνατότητα στα μέλη του ΕΠ να αποτυπώσουν τα δεδομένα που αφορούν στην έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού και υποδομών, αλλά και στις δυσχέρειες και τα προβλήματα της λειτουργίας, προτείνοντας λύσεις και στρατηγικές βελτίωσης της διασφάλισης της ποιότητας στο επιτελούμενο έργο.
2. Η αξιολόγηση θέτει ως κριτήρια την ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων, τον προσανατολισμό και την έμφαση στην έρευνα, την ανάπτυξη μεταπτυχιακών-διδασκαλικών προγραμμάτων εξειδίκευσης για τους αποφοίτους, την εξωστρέφεια, την κινητικότητα των φοιτητών, τη σύνδεση και αλληλεπίδραση με την τοπική κοινότητα, και την αναπροσαρμογή του περιεχομένου των προγραμμάτων σπουδών, ανάλογα με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και την επιστημονική τεκμηρίωση, βοηθώντας τα τμήματα να αναπτύξουν ανάλογες δράσεις.
3. Με την εσωτερική αξιολόγηση χαρτογραφούνται και κατοχυρώνονται οι «καλές πρακτικές», έτσι ώστε να φαίνεται και να αναγνωρίζεται ο αγώνας, τα προσόντα, η εργατικότητα και η πρωτοτυπία, και κατά συνέπεια η αντικειμενική εξέλιξη των μελών ΕΠ, σημαντικό κίνητρο δράσης, ιδιαίτερα για τα νέα μέλη ΕΠ.

Δυσχέρειες και αρνητικά σημεία της διαδικασίας αποτέλεσαν:

1. Δυσκολίας συλλογής των στοιχείων που αφορά στο επιστημονικό και εκπαιδευτικό έργο του τμήματος, από τα απογραφικά δελτία των μαθημάτων και τα ατομικά απογραφικά δελτία, για το λόγο ότι η συλλογή τους έγινε ηλεκτρονικά από τη ΜΟΔΙΠ και η επεξεργασία τους διεξήχθη συνολικά για όλα τα μέλη του ΕΠ του ΑΤΕΙΘ και για όλο το εκπαιδευτικό έργο, χωρίς να προσφέρονται όλες οι σχετικές πληροφορίες για κάθε τμήμα ξεχωριστά, γεγονός που δυσχέρανε τη εξαγωγή συμπερασμάτων

2. Η δυσκολία περάτωσης της επαναλαμβανόμενης διαδικασίας αξιολόγησης στις διαδικασίες του Τμήματος Μαιευτικής, λόγω του επιπλέον φόρτου εργασίας που αυτή συνεπάγεται στο ήδη επιβαρυνόμενο εκπαιδευτικό και διοικητικό έργο και αντικειμενικών δυσκολιών συγκέντρωσης του υλικού.
3. Ο περιορισμένος αριθμός μόνιμου ΕΠ είχε ως αποτέλεσμα να επωμισθούν μεγάλο όγκο εργασίας μικρός αριθμός ατόμων, γεγονός ανασταλτικό για τη αυστηρή τήρηση του χρονοδιαγράμματος.
4. Σε κάποιες περιπτώσεις η δυσανασχέτηση φοιτητών από τη διαδοχική συμπλήρωση του ίδιου ερωτηματολογίου είναι έκδηλη.

1.5.Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας

Κατά τη διεξαγωγή της εσωτερικής αξιολόγησης διατυπώθηκαν προτάσεις για τη βελτίωση των προβλεπόμενων διαδικασιών και τη διευκόλυνση της ολοκλήρωσης του έργου εντός του προκαθορισμένου χρονοδιαγράμματος.

1. Είναι καλό να εκπονηθούν βελτιωμένα και περισσότερο εύχρηστα απογραφικά δελτία και ερωτηματολόγια για τα μέλη του ΕΠ και τους σπουδαστές αντίστοιχα που να συμπληρώνονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά.
2. Πέραν των γενικών κατευθυντήριων γραμμών της ΑΔΙΠ είναι καλό να προβλέπεται εξατομικευμένο μοντέλο αξιολόγησης, ευέλικτο για κάθε Τμήμα, σύμφωνα με την ιδιαίτερη φυσιολογία και τις ανάγκες του. Στην περίπτωση των Σχολών Υγείας θα είναι καλό να συμπεριληφθούν στην αξιολόγηση εργαλεία, ειδικά διαμορφωμένα, για την κλινική εκπαίδευση των φοιτητών που τελείται και στα πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια ή Τριτοβάθμια Νοσηλευτικά ιδρύματα.
3. Χρειάζεται γραμματειακή υποστήριξη της διαδικασίας σε κάθε Τμήμα, καθώς και δυνατότητα ενημέρωσης ή και εκπαίδευσης των εκάστοτε υπευθύνων για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης.
4. Για την επιτυχή ολοκλήρωση της εσωτερικής αξιολόγησης είναι καθοριστικό αυτή να έχει ουσιαστικό αντίκρισμα και να βελτιώνονται οι αδυναμίες που εντοπίζονται μέσα από την ανάπτυξη των υποδομών, τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού, την αύξηση του εκπαιδευτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος, την παροχή κινήτρων (οικονομικού και ακαδημαϊκού χαρακτήρα) στο ΕΠ του Τμήματος και στους νέους επιστήμονες και ερευνητές.

Κεφάλαιο 2

Παρουσίαση του Τμήματος Μαιευτικής

Το Τμήμα Μαιευτικής είναι ένα από τα έξι τμήματα της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΠ) του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Το Τμήμα ιδρύθηκε με την υπ' αριθμ. Ε5/652 Υπουργική Απόφαση, στις 9 Φεβρουαρίου 1984 (ΦΕΚ 99 /24-2-1984). Ο σκοπός και οι στόχοι του περιγράφονται στον ιδρυτικό νόμο για τα ΤΕΙ της χώρας (Ν.1404/83). Οι δραστηριότητές του εκτείνονται και σε χώρους εκτός των ΤΕΙ, σε Νοσοκομειακές και Κοινοτικές δομές Υγείας. Το Τμήμα Μαιευτικής δέχεται κατά βάση αποφοίτους Γενικού Λυκείου μετά από Πανελλαδικές εξετάσεις. Δέχεται επίσης αποφοίτους ΕΠΑΛ, μετά από Πανελλαδικές εξετάσεις σε ποσοστό 10% επί των εισακτέων, καθώς και πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μετά από κατατακτήριες εξετάσεις.

Το Τμήμα Μαιευτικής συστεγάζεται με το Τμήμα Βρεφονηπιοκομίας, τη Βιβλιοθήκη της ΣΕΥΠ, το γραφείο ERASMUS/SOCRATES και το Μεγάλο Αμφιθέατρο της ΣΕΥΠ σε ένα διώροφο κτίριο στις εγκαταστάσεις του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ, στην περιοχή της Σίνδου, που ανήκει στο Δήμο Εχέδωρου και σε απόσταση περίπου 20 χιλιομέτρων από την πόλη της Θεσσαλονίκης. Στο ισόγειο βρίσκεται η Γραμματεία του Τμήματος Μαιευτικής, το Γραφείο του Προϊστάμενου του Τμήματος, Γραφεία Καθηγητών, Αίθουσες διδασκαλίας, οι Αίθουσες των Εργαστηρίων της Ανατομικής και της Νοσηλευτικής Νεογνού. Στο δεύτερο όροφο βρίσκονται Γραφεία Καθηγητών, το Αρχείο φύλαξης των πτυχιακών εργασιών, η Αίθουσα Σεμιναρίων, Αίθουσα Πληροφορικής, τα Εργαστήρια Βασικής Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Φροντίδας, το Εργαστήριο της Φαρμακολογίας και Ψυχοσωματικής Ετοιμασίας Γονέων.

Η πρόσβαση στο Τμήμα Μαιευτικής εκτός από τη χρήση ΙΧ γίνεται με λεωφορεία του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ). Τα δρομολόγια των αστικών λεωφορείων είναι σχετικά τακτικά, με διαδρομή από το Σιδηροδρομικό Σταθμό της Θεσσαλονίκης μέχρι το Αλεξάνδρειο ΤΕΙ.

2.1. Η ιστορία του Τμήματος Μαιευτικής

Στην Ελλάδα, η πρώτη Σχολή Μαιών ιδρύθηκε το 1833 από τον Ν. Κωστή. Το 1834 με σχετικό διάταγμα αναγνωρίστηκαν στην Ελλάδα «μαιεύτριες», για να διακρίνονται από τις διπλωματούχες και τις εμπειρικές. Στις μαιεύτριες χορηγούσε άδεια άσκησης επαγγέλματος ο Νομάρχης, ο Έπαρχος ή ο Δήμαρχος. Οι διπλωματούχες μαιές με σχετικό διάταγμα του 1838 φοιτούσαν στη Σχολή Μαιών της Αθήνας, που τη διηύθυνε ο εκάστοτε Καθηγητής Μαιευτικής.

Το 1930 ιδρύθηκε στο Μαιευτήριο «Μαρίκα Ηλιάδη», στην Αθήνα, η Σχολή Μαιών «Βιργινία Σκυλίτση». Με τον αναγκαστικό νόμο 5474/9-5-1932 «Περί ιδρύσεως Μαιευτικής

Σχολής εν τω εν Αθήναις Μαιευτηρίων» (μετά από τροποποίηση κάποιων διατάξεων του 5474), οι σπουδάστριες μαιές θα εκπαιδεύονται θεωρητικά και πρακτικά 3 χρόνια.

Με τον νόμο 2448/9-13/7/1940 «Περί ασκήσεως του Μαιευτικού Επαγγέλματος και περί Εκπαιδεύσεως των Μαιών» καθορίζεται σε τρία χρόνια, η διάρκεια σπουδών και σε ένα χρόνο η πρακτική άσκηση. Καθορίζονται τα καθήκοντα των μαιών και παύει πλέον η λειτουργία της Σχολής του Μαιευτηρίου Αθηνών.

Το 1955 με το Β.Δ. 18-21/6/1955 το Δημόσιο Μαιευτήριο Αθηνών μετονομάζεται σε Μαιευτήριο «Αλεξάνδρα,» αναμορφώνεται ο οργανισμός λειτουργίας του και με το άρθρο 17 συστήνεται Σχολή Μαιών με τον τίτλο «Βασίλισσα Φρειδερίκη». Με υπουργική απόφαση το 1960 (ΦΕΚ 294), εγκρίνεται ο εσωτερικός κανονισμός της σχολής.

Με το Ν.Δ. 1655 της 30-6/19-8/42 ιδρύεται η Δημόσια Σχολή Μαιών Θεσσαλονίκης, στο Δημόσιο Μαιευτήριο Θεσσαλονίκης, με σκοπό την επιστημονική μόρφωση των μαιών.

Από το 1966 οι μαιές αρχίζουν να εκπαιδεύονται στη μέθοδο της ψυχοπροφυλακτικής για την προετοιμασία της εγκύου για τον τοκετό.

Με το Ν.Δ. 781/31-12-70 οι Σχολές Μαιών εντάσσονται στην Ανωτέρα Βαθμίδα Εκπαίδευσης και με το Ν.Δ.652/70 ιδρύονται οι Σχολές Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας στα Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής Εκπαίδευσης (ΚΑΤΕ), στις οποίες περιλαμβάνεται και η Σχολή Μαιών. Με τον ίδιο νόμο τα επαγγέλματα υγείας περνούν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας. Οι Σχολές ΚΑΤΕ, άρχισαν να λειτουργούν το 1974. Με το Π.Δ. 445/16-7-75 «Περί τροποποιήσεως και συμπλήρωσεως του προγράμματος Εκπαίδευσης Μαιών», συμπληρώνεται το πρόγραμμα της θεωρητικής εκπαίδευσης μαιών με μαθήματα που κρίνονται απαραίτητα για την πληρέστερη κάλυψη των εξελικτικών αναγκών της επιστήμης, η δε πρακτική εκπαίδευση καθορίζεται σε ένα χρόνο σπουδών με συγκεκριμένο πρόγραμμα. Με την Υπ. Απόφαση 455/8-12-75, το Υπουργείο Παιδείας καθορίζει το ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης των μαιών. Με Π.Δ. αναγνωρίζεται ως τετραετής η φοίτηση στις Σχολές Μαιών.

Στις 17-27/6-1975 στο 17ο συνέδριο της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών στη Λωζάννη της Ελβετίας παγιώνεται διεθνώς η αναγνώριση του επαγγέλματος της Μαιίας ως αυθεντικού επαγγέλματος και όχι ως ειδικότητας της διπλωματούχου αδελφής νοσοκόμου. Από την 1/1/77 εφαρμόζεται ένας νέος κοινωνικός θεσμός προληπτικής ιατρικής, που είναι η τήρηση ατομικού Βιβλιαρίου Υγείας του παιδιού. Υπεύθυνοι για τη συμπλήρωση στο βιβλιάριο των στοιχείων κατά την κύηση και τον τοκετό, ορίζονται ο μαιευτήρας γιατρός και η μαιία.

Με το Π.Δ. 236/77 συμπληρώνεται το Π.Δ.445/75 «Περί τροποποιήσεως του προγράμματος Εκπαίδευσης των Μαιών» και καθορίζεται το ωρολόγιο αναλυτικό πρόγραμμα των Μαιών του Υπουργείου Υγείας.

Με τον νόμο 576 (13/4/1977) δημιουργήθηκαν τα Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε.Ε). Είχαν ως σκοπό την παροχή στους σπουδαστές τους των απαιτούμενων θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων, ώστε να καταστούν ανωτέρου επιπέδου στελέχη, και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη ορισμένου τομέα της εθνικής οικονομίας με εφαρμογή των επιστημονικών πορισμάτων και μελετών.

Σήμερα, στον τομέα της Μαιευτικής στην Ελλάδα, λειτουργούν τρία τμήματα Μαιευτικής σε Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ), στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη και στην Πτολεμαΐδα (ΤΕΙ Κοζάνης), εκ των οποίων το τρίτο είναι νεοσύστατο.

Τα Τμήματα Μαιευτικής των ΤΕΙ Αθήνας και Θεσσαλονίκης λειτούργησαν ταυτόχρονα το 1983, στις Σχολές Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας, με το νόμο 1404/83, με τον οποίο ιδρύθηκαν τα ΤΕΙ. Το 1984 με το Π.Δ. 162/24-10-84 εντάχθηκαν οι Σχολές Μαιών του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας στα Τμήματα Μαιευτικής του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης και Αθήνας. Το ακαδημαϊκό έτος 1983-84 έγιναν δεκτοί στο Τμήμα Μαιευτικής και άρρηνες σπουδαστές με την ονομασία «Μαιευτής».

2.2. Αποστολή και στόχοι του Τμήματος Μαιευτικής

Το Τμήμα Μαιευτικής έχει ως αποστολή την ανάπτυξη και μετάδοση των γνώσεων στην επιστήμη και στην τεχνολογία με τη διδασκαλία και την εφαρμοσμένη έρευνα. Επίσης, την παροχή των απαραίτητων εφοδίων που εξασφαλίζουν στους φοιτητές την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και στη διεθνή κοινότητα. Το γνωστικό αντικείμενο σπουδών του Τμήματος Μαιευτικής πρέπει να καλύπτει πλήρως την επιστημονική κατάρτιση των πτυχιούχων του τμήματος, ικανών να αναλάβουν το ρόλο τους, ώστε να ασχολούνται είτε αυτοδύναμα, είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Το Τμήμα Μαιευτικής συμβάλλει στον επαγγελματικό προσανατολισμό των φοιτητών του, διατηρώντας αφενός αμφίδρομη σχέση με τις νοσηλευτικές μονάδες και αφετέρου συνεργασία με άλλα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Πανεπιστήμια και φορείς /υπηρεσίες του εσωτερικού και εξωτερικού για την επίτευξη της αποστολής του.

Στο πλαίσιο αυτής της αποστολής το Τμήμα Μαιευτικής:

- I. Συνεργάζεται με τις νοσηλευτικές μονάδες και φορείς που σχετίζονται με το γνωστικό του αντικείμενο.
- II. Ενσωματώνει σύγχρονες τεχνολογίες στην εκπαίδευση τόσο των φοιτητών, όσο και των αποφοίτων του με οργάνωση σεμιναρίων και άλλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (διαρκής εκπαίδευση).
- III. Διεξάγει έρευνα.
- IV. Αναπτύσσει στους φοιτητές τις ικανότητες και τις δεξιότητες που θα τους καταστήσουν ικανούς να είναι ανταγωνιστικοί στην Ελλάδα και στο διεθνές περιβάλλον.
- V. Προετοιμάζεται για να είναι δεκτικό σε αλλαγές, σύμφωνα με τις μεταβαλλόμενες εκπαιδευτικές, οικονομικές συνθήκες σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές περιβάλλον.
- VI. Προετοιμάζεται για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στο ίδιο το Τμήμα.
- VII. Προγραμματίζει τη δημιουργία μεταπτυχιακών τμημάτων αυτόνομα ή σε συνεργασία με πανεπιστήμια του εσωτερικού ή και του εξωτερικού.

2.3. Περιγραφή του πτυχιούχου του Τμήματος Μαιευτικής (*GRADUATE PROFILE*)

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία EU36/2005/EE (Annex 5.5.1) και με τα κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα των Ελλήνων μαιών/μαιευτών (μέσω του Προεδρικού Διατάγματος 351, 14-6- 1989, ΦΕΚ 159, Τεύχος Πρώτο, που εναρμόνισε την ελληνική νομοθεσία με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 80/154/EEC) οι «προσθήκουσες γνώσεις των επιστημών επί των οποίων βασίζονται οι δραστηριότητες της μαιίας/ του μαιευτή», τις οποίες θα πρέπει να κατακτήσουν οι φοιτητές του Τμήματος Μαιευτικής είναι οι παρακάτω:

1. Μαιευτική: Διάγνωση και παρακολούθηση της κύησης, αξιολόγηση της υγείας της εγκύου και του νεογνού, προγεννητικός έλεγχος, προετοιμασία οικογένειας για τον τοκετό, περιγεννητική φροντίδα, εκτέλεση τοκετού κεφαλικής και ισχιακής προβολής, προαγωγή θηλασμού και φροντίδα κατά την λοχεία, τήρηση αρχείων. Στο πλαίσιο της συλλογικής και ομαδικής εργασίας με άλλους επιστήμονες η μαιία/μαιευτής νοσηλεύει παθολογικές περιπτώσεις στην Μαιευτική και Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.
2. Νεογνολογία: Κλινική εξέταση νεογνού, ανάνηψη, διατροφή, νοσηλευτική φροντίδα φυσιολογικών νεογνών και νεογνών υψηλού κινδύνου κατά την μεταφορά και την νοσηλεία τους σε Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας. Επιλογή απαραίτητου εξοπλισμού και σχεδιασμός στελέχωσης των παραπάνω μονάδων.
3. Γυναικολογία: Γυναικολογική εξέταση, λήψη ιστορικού, λήψη επιχρισμάτων για τεστ Παπανικολάου, λήψη κολπικού και τραχηλικού εκκρίματος, εξέταση μαστού, νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με γυναικολογικές παθήσεις και παθήσεις μαστού.
4. Οικογενειακός Προγραμματισμός²: Οργάνωση και παροχή υπηρεσιών Οικογενειακού Προγραμματισμού και Γενετήσιας Διαπαιδαγώγησης.

Επίσης οι πτυχιούχοι του Τμήματος Μαιευτικής ασχολούνται με:

- I. Εκπόνηση μελετών: Σχεδιασμός και εφαρμογή μέτρων πρόληψης και καταστολής ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων, αγωγή υγείας, παροχή πρώτων βοηθειών σε επείγουσες καταστάσεις, κατ' οίκον νοσηλεία, φροντίδα μέσω κινητών μονάδων.
- II. Αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας στους τομείς που σχετίζονται με την επιστημονική υπόσταση της ειδικότητάς τους. Τήρηση απαραίτητων εγγράφων/αρχείων, χορήγηση πιστοποιητικού γέννησης και συνταγογράφηση φαρμάκων.
- III. Σχεδιασμό μελετών και εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης σε τομείς της αρμοδιότητας των μαιών/μαιευτών και κάθε άλλη δραστηριότητα που εμφανίζεται στο αντικείμενο της ειδικότητάς τους ως απόρροια της εξέλιξης της επιστήμης γενικότερα και του κλάδου των μαιών ειδικότερα συμπεριλαμβανομένων της ενημέρωσης και της πληροφόρησης ατόμων και ομάδων.

Ο τίτλος σπουδών των ΤΕΙ, οδηγεί στο νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα της μαιίας/ του μαιευτή (Π.Δ. 351 14/6/89) μετά τη χορήγηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος από τη Νομαρχία που προϋποθέτει την εγγραφή τους στο Σύλλογο Επιστημόνων Μαιών / Μαιευτών, που είναι Ν.Π.Δ.Δ. (με βάση το Ν.Δ/ 2593/1953). Ο πτυχιούχος κατά την επαγγελματική του σταδιοδρομία, σύμφωνα με το παραπάνω προεδρικό διάταγμα μπορεί να υπηρετήσει στην

πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα υγείας, στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Επίσης μπορεί να εργασθεί ως εκπαιδευτικός στα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών που παρέχουν τα Τ.Ε.Ι., ΕΠΑΛ, Ι.Ε.Κ και σε Δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και να εργαστεί σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στους διεθνείς οργανισμούς.

Η εκπαίδευση και η άσκηση του Μαιευτικού Επαγγέλματος είναι εναρμονισμένες με τις ευρωπαϊκές κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΟΚ 80/154,80/155 (περί εκπαίδευσης μαιών στην κοινότητα), που έχουν γίνει νόμος του κράτους με το Προεδρικό Διάταγμα 97/31-3-86 ΦΕΚ 35, τεύχος πρώτο. Το παραπάνω Π.Δ. τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 266/16-10-2003 ΦΕΚ 239 τεύχος πρώτο (περί ελεύθερης διακίνησης Μαιών/ Μαιευτών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης) που αφορά στην προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις των οδηγιών: 89/594 ΕΟΚ, 89/595 ΕΟΚ, καθώς και στην πρόσφατη ευρωπαϊκή κατευθυντήρια οδηγία EU DIRECTIVE 2005/36/EC.

2.4. Επαγγελματικά δικαιώματα

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του Τμήματος Μαιευτικής καθορίζονται στο Π.Δ. 351 /1989 (Φ.Ε.Κ. 159/14-6-89/τ.Α'). Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Μαιευτικής της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και πρακτικές (κλινικές) γνώσεις τους, ασχολούνται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες στον ιδιωτικό τομέα, είτε ως αυτοαπασχολούμενοι με την εφαρμογή της νοσηλευτικής φροντίδας της εγκύου, επιτόκου, λεχωίδας και νεογνού, της γυναικολογικής αρρώστου καθώς επίσης, την οργάνωση και εφαρμογή του οικογενειακού προγραμματισμού και της υγειονομικής εκπαίδευσης ατόμων ή ομάδων σε θέματα της ειδικότητας της/του.

Οι παραπάνω πτυχιούχοι έχουν τα εξής καθήκοντα και δραστηριότητες:

Επαγγελματικά καθήκοντα μαιών/μαιευτών

Γενικά Καθήκοντα

- Εκτέλεση φαρμακευτικής αγωγής κατόπιν ιατρικής οδηγίας και παρασκευή παρεντερικών διαλυμάτων (από το στόμα, ορθό, κόλπο, ενέσεις υποδόριες, ενδομυϊκές, ενδοδερμικές, ενδοφλέβιες).
- Καθετηριασμός ουροδόχου κύστης.
- Τοποθέτηση καθετήρα Levine, κατόπιν ιατρικής οδηγίας.
- Περιποίηση τραύματος και χειρουργικών τομών σε περίπτωση ανάγκης.
- Συρραφή μικροτραυμάτων σε περίπτωση ανάγκης.
- Λήψη αίματος για εργαστηριακές εξετάσεις.
- Λήψη επιχρισμάτων για έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου των γεννητικών οργάνων (εξέταση κατά Παπανικολάου) και κολπικού εκκρίματος για μικροβιολογική εξέταση.
- Προετοιμασία και αποστείρωση εργαλείων και υγειονομικού υλικού.
- Εξέταση ούρων εγκύου γυναίκας για την εξακρίβωση σακχάρου, οξόνης και λευκόματος κατά την εξέταση.

- Λήψη και καταγραφή μαιευτικού ιστορικού.
- Παροχή ολοκληρωμένης νοσηλευτικής φροντίδας της εγκύου, επιτόκου, λεχωίδας και νεογνού, στο νοσοκομείο και στο σπίτι σύμφωνα με το καθηκοντολόγιο.
- Τήρηση απαραίτητων εγγράφων, διαγραμμάτων, μητρώων, ιστορικών και αρχείων και με τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας.
- Συνταγογράφηση φαρμάκων, βιταμίνες, σίδηρο, σπασμολυτικά, πεθιδίνη, μητροσυσταλικά, μητροσυσπαστικά και τοπικά αναισθητικά.
- Σωστή πληροφόρηση. Παροχή οδηγιών σε θέματα οικογενειακού προγραμματισμού και εφαρμογή καθορισμένων μεθόδων αντισύλληψης.
- Ενημέρωση της οικογένειας σε θέματα της αρμοδιότητάς τους.
- Εκτέλεση των οδηγιών που έχουν ορισθεί από το γιατρό.
- Λήψη μέτρων για την πρόληψη και καταστολή των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων.
- Έκδοση πιστοποιητικού γέννησης (δήλωση) σε περίπτωση εκτέλεσης του τοκετού από τη μαία.

Ειδικά καθήκοντα.

Κατά την εγκυμοσύνη

- Διάγνωση της εγκυμοσύνης και κλινική παρακολούθηση της φυσιολογικής εγκυμοσύνης.
- Έγγραφο ή προφορική συμβουλευτική παροχή οδηγιών για τις απαραίτητες εργαστηριακές εξετάσεις με σκοπό την όσο γίνεται έγκαιρη διάγνωση κάθε εγκυμοσύνης υψηλού κινδύνου και τη μεταφορά στα ειδικά κέντρα ή κλήση του γιατρού.
- Παροχή οδηγιών στον τομέα της υγιεινής και της διατροφής.
- Κατάρτιση προγραμμάτων προετοιμασίας γονέων για το μελλοντικό τους ρόλο και εξασφάλιση πλήρους προετοιμασίας για το φυσικό τοκετό (ψυχοπροφυλακτική)

Κατά τον τοκετό

- Παρακολούθηση, φροντίδα, προετοιμασία και βοήθεια της επιτόκου κατά τον τοκετό.
- Έλεγχος της κατάστασης του εμβρύου και της λειτουργίας της μήτρας με όλα τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα (monitors κ.λ.π.) κατόπιν ιατρικής οδηγίας.
- Εκτέλεση φυσιολογικού τοκετού, περινεοτομίας μετά από τοπική αναισθησία και συρραφή περινέου, όπου χρειάζεται και μέχρι ρήξης II βαθμού.
- Εκτέλεση τοκετού επί ισχιακής προβολής, σε περίπτωση ανάγκης και απουσίας μαιευτήρα.
- Έγκαιρη διάγνωση παθολογικών συμπτωμάτων στην επίτοκο και στο έμβρυο που απαιτούν παρέμβαση γιατρού και συνεργασία με το γιατρό σε περίπτωση μαιευτικής επέμβασης.
- Λήψη απαραίτητων και επειγόντων μέτρων που επιβάλλονται σε απουσία γιατρού, όπως είναι ή δακτυλική αποκόλληση πλακούντα και η επισκόπηση της μήτρας.

- Επισκόπηση τραχήλου του κόλπου.

Κατά τη λοχεία

- Παρακολούθηση και νοσηλευτική φροντίδα λεχωίδας στο νοσοκομείο και στο σπίτι μέχρι έξι εβδομάδες.
- Παροχή βοήθειας και καθοδήγησης για την εγκατάσταση και διατήρηση του μητρικού θηλασμού.
- Παροχή οδηγιών για την τεχνητή διατροφή, όπου χρειάζεται.
- Φροντίδα του νεογνού αμέσως μετά τον τοκετό. Λήψη όλων των μέτρων που επιβάλλονται σε περίπτωση ανάγκης.
- Σε περίπτωση πρόωρου και προβληματικού νεογνού αναλαμβάνει την μεταφορά του στην κατάλληλη μονάδα.
- Προετοιμασία για την υποδοχή πρόωρου ή προβληματικού νεογνού, και νοσηλευτική φροντίδα αυτού στις νοσηλευτικές μονάδες.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Μαιευτικής έχουν τομείς απασχόλησης στους παρακάτω τομείς εργασίας:

- **Πρωτοβάθμια φροντίδα:** Κέντρα Υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία, Αγροτικά Ιατρεία, Υγειονομικούς Σταθμούς, Μαιευτικά - Γυναικολογικά Ιατρεία στο ΙΚΑ και άλλες Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς, στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), στις μονάδες μεταφοράς επειγόντων μαιευτικών, γυναικολογικών και νεογνικών περιστατικών, σε κέντρα και τμήματα οικογενειακού προγραμματισμού.
- **Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια φροντίδα:** σε Γενικά και Ειδικά Νοσοκομεία, Μαιευτικά τμήματα (Αίθουσα Τοκετών, Εξωτερικά Μαιευτικά Ιατρεία, Τμήματα Λεχωίδων, Νεογνολογικά Τμήματα πρώτου επιπέδου νοσηλείας, Τμήματα Προγεννητικού Ελέγχου, μονάδες κήσης υψηλού κινδύνου, Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών,) Γυναικολογικά τμήματα, Τμήματα Γυναικολογικής Ογκολογίας, Εξωτερικά Γυναικολογικά Ιατρεία, Χειρουργεία, Μαιευτικά - Γυναικολογικά Κέντρα Υπογονιμότητας, Κέντρα μαστού, Κέντρα ανίχνευσης καρκίνου γεννητικών οργάνων.
- Οι πτυχιούχοι του Τμήματος απασχολούνται στην εκπαίδευση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Μπορούν να εξελίσσονται σε όλο το φάσμα της διοικητικής ιεραρχίας της σχετικής με τον τομέα της ειδικότητάς τους σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.
- Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Μαιευτικής μπορούν να ασκήσουν ελεύθερο επάγγελμα, με την προϋπόθεση ότι θα έχουν επί διετία ασκήσει τις δραστηριότητες τους, σύμφωνα με το αντικείμενο εκπαίδευσης σε Νοσοκομεία ή άλλο Ίδρυμα Υγείας αναγνωρισμένο για το

σκοπό αυτό και μετά τη χορήγηση σχετικής άδειας από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2.5. Η κατανομή των προπτυχιακών φοιτητών την τελευταία πενταετία

ΕΤΟΣ	2008	2009	2010	2011	2012
ΕΙΣΑΚΤΕΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	60	60	60	101	100

*ΠΗΓΗ: Υπουργείο Εθν. Παιδείας & Θρησκευμάτων
Δ/ση Οργάνωσης & Διεξαγωγής Εξετάσεων

Τα τελευταία χρόνια ενώ παρατηρούνταν μείωση του αριθμού των εισακτέων σύμφωνα με τις εισηγήσεις του Τμήματος, το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 παρατηρήθηκε αξιοσημείωτη αύξηση του αριθμού των εισακτέων (μονά εξάμηνα εισαγωγής). Ταυτόχρονα ήταν η πρώτη χρονιά που όλοι οι εισακτέοι ξεκίνησαν τις σπουδές τους κατά το χειμερινό εξάμηνο σπουδών (90 από παν. εξετάσεις και ΕΠΑΛ). Επιπλέον παρατηρήθηκε αύξηση του αριθμού των εισακτέων λόγω εγγραφής σπουδαστών ειδικών κατηγοριών. Στο σύνολο ο αριθμός των εισακτέων διαμορφώθηκε στους 101. Αντίστοιχη αύξηση παρουσιάστηκε και κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013. Οι εισακτέοι ήταν 100 στο σύνολο. Οι αλλαγές αυτές που είναι αντίστοιχες με όλα τα τμήματα των ΤΕΙ προκάλεσαν μια σειρά από αναγκαίες παρεμβάσεις στη λειτουργία του τμήματος και κυρίως στην κλινική εκπαίδευση των φοιτητών, γεγονός που αποτέλεσε πρόσθετο φόρτο εργασίας για το εκπαιδευτικό και γραμματειακό προσωπικό, προκειμένου να διασφαλιστή η απρόσκοπτη λειτουργία του τμήματος.

2.6. Βαθμός ανταπόκρισης των στόχων του Τμήματος Μαιευτικής

Το Τμήμα Μαιευτικής κρίνει ότι σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών που αναλύεται παρακάτω, οι στόχοι του στο πλαίσιο της επιστημονικής κατάρτισης και του γνωστικού αντικείμενου είναι απόλυτα συμβατοί με τις Ευρωπαϊκές οδηγίες, καθώς και με την αποστολή του Τμήματος. Παρέχει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση με στόχο την προετοιμασία των μαιών/μαιευτών που να καλύπτουν όλο το φάσμα της Μαιευτικής-Γυναικολογίας-Νεογνολογίας και να παρέχουν εξατομικευμένη φροντίδα, ανταποκρινόμενη στα νεότερα δεδομένα και στις απαιτήσεις στο τομέα της υγείας. Το νέο πρόγραμμα σπουδών που εφαρμόζεται σύμφωνα με τα διεθνή και ελληνικά εκπαιδευτικά δεδομένα βρίσκει σύμφωνους την πλειονότητα των εκπαιδευτικών για την επάρκεια των σκοπών του Τμήματος. Η διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών, δεν είναι μια διαδικασία στατική: Το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να επαναπροσδιορίζεται σύμφωνα με τις προκύπτουσες επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις. Επόμενη επιδίωξη είναι η έμφαση στην περαιτέρω ανάπτυξη εφαρμοσμένης έρευνας αλλά και στην υποστήριξη των νέων κατευθύνσεων και ειδικοτήτων στο τομέα της Μαιευτικής επιστήμης σύμφωνα με τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες για τα προγράμματα Μαιευτικής εκπαίδευσης που ανακοίνωσε η Διεθνής Συνομοσπονδία Μαιών (International Confederation of Midwives), το 2011.

Ανασταλτικοί παράγοντες

Παρόλο που όλο το προσωπικό του τμήματος εργάζεται σκληρά για την επιτυχή ολοκλήρωση των στόχων υπάρχουν και ανασταλτικοί παράγοντες που τους επηρεάζουν. Οι πιο σημαντικοί είναι: η έλλειψη του μόνιμου και έκτακτου προσωπικού (Διοικητικού, Εκπαιδευτικού), φόρτος εργασίας,ελλιπής χρηματοδότηση, η αύξηση του αριθμού των εισακτέων και μάλιστα η έναρξη των σπουδών για όλους στο χειμερινό εξάμηνο. Οι παράγοντες αυτοί εμποδίζουν την εκπαιδευτική και ερευνητική αναβάθμιση του Τμήματος.

2.7.Οργάνωση και διοίκηση του Τμήματος Μαιευτικής

Η οργανωτική διάρθρωση του Τμήματος είναι η ακόλουθη :

Α) Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Η Γ.Σ. είναι το ανώτατο όργανο του Τμήματος. Απαρτίζεται από το Εκπαιδευτικό Προσωπικό και από τους εκλεγμένους εκπροσώπους των φοιτητών. Η Γ.Σ συγκεντρώνει όλες τις αρμοδιότητες του Τμήματος .

Β) ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Απαρτίζεται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος, τους υπεύθυνους των τομέων των μαθημάτων και από εκπρόσωπο των φοιτητών.

Γ) Ο ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Εκλέγεται μετά από ψηφοφορία, στην οποία συμμετέχει όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος και εκπρόσωποι φοιτητών. Προϊσταμένη του Τμήματος είναι η κα. Μάρθα Μωραΐτου, σε βαθμίδα Αναπληρωτή Καθηγητή.

Δ) ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΜΕΩΝ

Στο Τμήμα προβλέπονται δύο τομείς :

Α. Τομέας Γενικών και Ειδικών Μαθημάτων

Υπεύθυνος Τομέα: Οικονομίδης Γεώργιος, σε βαθμίδα Καθηγητή

Μέλη :

1. Τσιρλιάκος Ευστάθιος, σε βαθμίδα Καθηγητή
2. Ζαφράκας Μενέλαος, σε βαθμίδα Αναπληρωτή Καθηγητή (σε άδεια πατρότητας 10ο-2012 έως 6ο -2013)
3. Καραπάντζος Ηλίας, σε βαθμίδα Επίκουρου Καθηγητή
4. Εκπρόσωποι Φοιτητών

Β. Τομέας Μαιευτικής Φροντίδας και Κατεύθυνσης

Υπεύθυνη Τομέα: Κούκου Ζωή, σε βαθμίδα Καθηγήτριας Εφαρμογών

Μέλη:

1. Μωραΐτου Μάρθα, σε βαθμίδα Αναπληρωτή Καθηγητή
2. Κούκου Ζωή, σε βαθμίδα Καθηγήτριας Εφαρμογών
3. Μπουρουτζόγλου Μαρία, σε βαθμίδα Καθηγήτριας Εφαρμογών
4. Θεοδωρίδου Ανατολή, σε βαθμίδα Καθηγήτριας Εφαρμογών
5. Ταουσάνη Ελευθερία , σε βαθμίδα Καθηγήτριας Εφαρμογών

6. Δημητροπούλου Ελένη, σε βαθμίδα Καθηγήτριας Εφαρμογών (σε άδεια μητρότητας για όλο το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013)
7. Αντωνάκου Αγγελική, σε βαθμίδα Καθηγήτριας Εφαρμογών
8. Εκπρόσωποι Φοιτητών

2.8. Η Γραμματεία του Τμήματος Μαιευτικής

Η Γραμματεία του Τμήματος Μαιευτικής επιτελεί σημαντικό οργανωτικό και ρυθμιστικό έργο, συμβάλλοντας καίρια στην υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου, στην διεκπεραίωση διοικητικών αποφάσεων και διαδικασιών, στην προφορική και γραπτή κοινοποίησή τους σε εκπαιδευτικό προσωπικό και φοιτητές. Επίσης διαχειρίζεται την επικοινωνία του Τμήματος Μαιευτικής με άλλα Ακαδημαϊκά τμήματα, τη διοίκηση του ΤΕΙ, το Υπουργείο Παιδείας και Δια βίου Μάθησης, συνεργαζόμενους με Το τμήμα φορείς και την κοινότητα.

Η Γραμματειακή υποστήριξη πραγματοποιήθηκε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 από δυο διοικητικούς υπαλλήλους:

1. τον Κ. Πούλιο Βασίλειο, ΤΕ, προϊστάμενο της γραμματείας, αρμόδιο για θέματα φοιτητών,

2. την Κα Τακουσίδου Μαριάνθη, ΤΕ, αρμόδια για θέματα διοικητικά.

Τον κο Πούλιο Βασίλειο διαδέχθηκε στα θέματα των φοιτητών η Κα Τακουσίδου Μαριάνθη κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2012-2013 και στη Γραμματεία ήρθε ως νέα προϊσταμένη η Κα Λάλου Χρυσούλα, ΤΕ, που ανέλαβε τα διοικητικά θέματα.

Σημαντικές και ιδιαίτερα λειτουργικές είναι οι ηλεκτρονικές δυνατότητες γραμματειακής υποστήριξης που παρέχονται από το Τμήμα Μαιευτικής, όπως οι ηλεκτρονικές δηλώσεις των μαθημάτων στην έναρξη των εξαμήνων, η δυνατότητα εκτύπωσης (μέσω κωδικού από την ηλεκτρονική πύλη του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ) της προσωπικής αναλυτικής βαθμολογίας του κάθε φοιτητή κ.α. Συγχρόνως η Γραμματεία του Τμήματος «ανεβάζει» ανακοινώσεις για τα σπουδαστικά ζητήματα στην ιστοσελίδα του Τμήματος Μαιευτικής και σε σελίδα κοινωνικής δικτύωσης (*facebook*).

2.9. Το Εκπαιδευτικό προσωπικό (ΕΠ) του Τμήματος Μαιευτικής

Το εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος Μαιευτικής άρχισε το Ακαδημαϊκό έτος 2009-10 να διευρύνεται δεδομένου ότι υπήρξαν πολλές συνταξιοδοτήσεις την τελευταία οκταετία, όπως φαίνεται και από τον παρακάτω πίνακα. Από το 2004 έως το 2012 η σύσταση του εκπαιδευτικού προσωπικού παρουσίασε τις εξής αλλαγές:

<p>Το έτος 2004/05 Καθηγητές : 2 Αναπληρωτές Καθηγητές: 1 Επικουροι Καθηγητές: 5 Καθηγητές εφαρμογών: 9</p>	<p>Το έτος 2009/10 Καθηγητές : 2 Αναπληρωτές καθηγητές: 2 Επικουροι Καθηγητές: 2 Καθηγητές Εφαρμογών : 6</p>
<p>Το έτος 2005/06 Καθηγητές : 2 Αναπληρωτές Καθηγητές: 1 Επικουροι Καθηγητές: 5 Καθηγητές εφαρμογών: 8</p>	<p>Το έτος 2010/11 Καθηγητές: 2 Αναπληρωτές καθηγητές: 2 Επικουροι Καθηγητές: 1 Καθηγητές Εφαρμογών : 6</p>
<p>Το έτος 2006/07 Καθηγητές : 2 Αναπληρωτές Καθηγητές: 3 Επικουροι Καθηγητές: 3 Καθηγητές εφαρμογών: 6</p>	<p>Το έτος 2011/12 Καθηγητές: 3 Αναπληρωτές καθηγητές: 1 Επικουροι Καθηγητές: 1 Καθηγητές Εφαρμογών : 6</p>
<p>Το έτος 2007/08 Καθηγητές : 2 Αναπληρωτές Καθηγητές: 2 Επικουροι Καθηγητές: 3 Καθηγητές εφαρμογών: 6</p>	<p>Το έτος 2012/2013 Καθηγητές: 3 Αν. καθηγητές:1(σε άδεια) Επικουροι Καθηγητές: 1 Καθηγητές Εφ.: 6 (1 σε άδεια)</p>
<p>Το έτος 2008/09 Καθηγητές: 2 Αναπληρωτές Καθηγητές: 1 Επικουροι Καθηγητές: 2 Καθηγητές εφαρμογών: 4</p>	

Αναλυτικά στο Τμήμα Μαιευτικής απασχολείται το εξής μόνιμο και έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό:

**ΜΟΝΙΜΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ, ΕΤΠ και ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ:
Α) ΜΕΛΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΔΕΠ)**

ΒΑΘΜΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

1. Οικονομίδης Γεώργιος
2. Τσιρλιάγκος Ευστάθιος
3. Μωραΐτου Μάρθα

ΒΑΘΜΙΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

1. Ζαφράκας Μενέλαος

ΒΑΘΜΙΑ ΕΠΙΚΟΥΡΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

1. Καραπάντζός Ηλίας (ορκίστηκε το 2011)
ΒΑΘΜΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

1. Ταουσάνη Ελευθερία
2. Κούκου Ζωή
3. Μπουρουτζόγλου Μαρία
4. Θεοδωρίδου Ανατολή
5. Αντωνάκου Αγγελική
6. Δημητροπούλου Ελένη

ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

1. Ταχτσίδου Χρυσούλα
ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
1. Χατζηλαζαρίδου Αγάπη

Στο τμήμα Μαιευτικής το **Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό** αριθμεί 2 μέλη, αλλά επίκειται σε σύντομο χρονικό διάστημα η αποχώρηση των μελών λόγω συνταξιοδότησης. Η ανάγκη αύξησης των μελών Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού με εξειδικευμένο προσωπικό στη Μαιευτική κρίνεται επιτακτική. Συγκεκριμένα αν λάβει κανείς υπόψη τη παλαιότητα του εξοπλισμού (συχνή συντήρηση) και τυχόν επέκταση της ερευνητικής δραστηριότητας, αλλά και την κάλυψη των νέων εκπαιδευτικών αναγκών κατανοεί κανείς τη σπουδαιότητα ενίσχυσης της πρότασης για ειδικευμένο προσωπικό.

Β) ΕΚΤΑΚΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το έκτακτο προσωπικό(επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες) προσλαμβάνεται σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία μετά από προκήρυξη, αξιολόγηση και σύνταξη πινάκων αξιολόγησης από το Τμήμα. Ο αριθμός του εκτάκτου προσωπικού, όσον αφορά τους εργαστηριακούς συνεργάτες που έχει προσληφθεί με πλήρη αξιολογικά προσόντα (πενταετή προϋπηρεσία, μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών κ.α.) είναι χαμηλός και κύρια το προσόν στο οποίο κύρια υπολείπονται είναι ο μεταπτυχιακός τίτλος. Την τελευταία πενταετία προέκυψαν συνταξιοδοτήσεις με αποτέλεσμα διδακτικές ανάγκες του τμήματος να καλύπτονται σε μεγάλο ποσοστό από έκτακτους επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013, λόγω του περιορισμού των κονδυλίων, αξίζει να σημειωθεί ότι περιορίστηκε σημαντικά ο αριθμός των συνεργατών εκπαιδευτικών στο τμήμα, γεγονός που δυσχάιρανε ιδιαίτερα την εκπαιδευτική διαδικασία.

Αν και παρατηρείται μείωση των διδακτικών ωρών συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη, όπως παρατίθεται και στον Πίνακα 12 του παραρτήματος και αυτό οφείλεται στην πρόσληψη νέων μελών ΕΠ σε βαθμίδα Καθηγητών Εφαρμογών, οι ώρες που καλύπτουν οι έκτακτοι εργαστηριακοί συνεργάτες έχουν μειωθεί σημαντικά.

Ο αριθμός θέσεων εκτάκτου προσωπικού που προκηρύσσεται είναι μεγάλος για τους παρακάτω κυρίως λόγους:

- Περιορισμένος αριθμός μόνιμων μελών ΕΠ, Αδυναμία να καλύψουν τις αντίστοιχες ανάγκες,
- Ο χαρακτήρας και η φύση της εργαστηριακής εκπαίδευσης που απαιτεί τη σύσταση μικρών ομάδων των φοιτητών,
- Ο περιορισμός των ωρών που μπορεί να απασχοληθεί ο Δημόσιος Υπάλληλος ως έκτακτος διδάσκων στο τμήμα (επιτρεπόμενο ωράριο έως 4 ώρες)

Για την κλινική εκπαίδευση των φοιτητών στις Δομές Υγείας απαιτείται η σύσταση ολιγομελών τμημάτων ή εξαιρετικά μικρών ομάδων με επιβλέποντα Καθηγητή, δεδομένου ότι σε τμήματα όπως Αίθουσες Τοκετού, Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών πρέπει να περιφρουρείται ο χώρος και να μη συνωστιζονται πολλά άτομα. Επίσης τίθεται θέμα της αυστηρής εποπτείας των φοιτητών κατά την ανάπτυξη των δεξιοτήτων για το λόγο ότι τυχόν λάθη θα επηρεάσουν την υγεία των ανθρώπων που δέχονται φροντίδα. Επιπρόσθετα οι χώροι τις περισσότερες φορές είναι μικροί για να υποδεχθούν περισσότερα άτομα. Σύμφωνα με τα παραπάνω και συνεκτιμώντας τις αποχωρήσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού, τη διεύρυνση των εργαστηρίων, την ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας αλλά και τις μελλοντικές εκπαιδευτικές ανάγκες κρίνεται απαραίτητη η **ενίσχυση σε εκπαιδευτικό προσωπικό**.

Παρόλα τα παραπάνω που καταδεικνύουν την αναγκαιότητα εκπαίδευσης των φοιτητών του τμήματος Μαιευτικής σε κλινικό έργο, σε μικρές ομάδες και με τη συνοδεία Καθηγητή-«μέντορα», εξειδικευμένο στις κλινικές δεξιότητες κάθε τμήματος, η διοίκηση του τμήματος δεν είχε τον αριθμό των συνεργατών που χρειάζοταν για να λειτουργήσει άρτια. Για το λόγο αυτό πάρθηκαν μέσω του Τομέα Μαιευτικής Φροντίδας και Κατεύθυνσης καθώς και της Γ.Συνέλευσης η παρακάτω αποφάσεις προκειμένου να διευκολυνθεί το εκπαιδευτικό κλινικό έργο:

1. Αυξήθηκαν ο αριθμός και οι ώρες εκπαίδευσης των εργαστηριακών μαθημάτων στο τμήμα.
2. Επιλέγηκε όπου ήταν δυνατό η εκπαίδευση μέσω προσομείωσης σε κλινικές και επικοινωνικές δεξιότητες.
3. Εφαρμόστηκε πολλαπλά η εποπτεία και όχι η εκπαίδευση και συνοδεία σε όλες τις ομάδες των φοιτητών που παρακολούθησαν τη λειτουργία των κλινικών στα νοσηλευτικά ιδρύματα.
4. Οι φοιτητές χωρίστηκαν σε μικρές ομάδες και παρακολούθησαν σε βάρδιες τη λειτουργία κλινικών όπως ΜΕΝΝ και Μητρικό θηλασμό χωρίς την παρουσία Καθηγητή και με την εποπτεία του Νοσηλευτικού προσωπικού της Κάθε Νοσηλευτικής Μονάδας.

Τα παραπάνω μέτρα όπως είναι επόμενο εφαρμόστηκαν με εξαιρετική δυσκολία και αντιδράσεις, αποτέλεσαν ωστόσο αναγκαιότητα και μοναδική διέξοδο. Το βάρος της εφαρμογής τους ανέλαβε η διοίκηση του τομέα Μαιευτικής Φροντίδας και Κατεύθυνσης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά το εαρινό εξάμηνο διεκόπει η συνεργασία του τμήματος λόγω προβλημάτων γραφειοκρατικών και νομικών κωλυμάτων με εργαστηριακούς

συνεργάτες. Η διοίκηση του τομέα Μαιευτικής Φροντίδας και Κατεύθυνσης προσπάθησε να λύσει το πρόβλημα με κάλυψη των θέσεων από άλλους εργαστηριακούς συνεργάτες που δεν παρουσίαζαν αντίστοιχα προβλήματα καθώς και με εθελοντισμό από τα μέλη του ΕΠ του τομέα.

3.10. Επιτροπές που ορίστηκαν ή και επικειροποιήθηκαν στο Τμήμα Μαιευτικής σύμφωνα με σχετική απόφαση του Συμβουλίου του τμήματος για το ακαδημαϊκό έτος 2012 -2013 είναι :

Επιτροπή για την αξιολόγηση του Τμήματος

Μπουρουτζόγλου Μαρία, Μωραϊτου Μάρθα και Ζαφράκας Μενέλαος.

Επιτροπή πρακτικής άσκησης

Ταουσάνη Ελευθερία, Κούκου Ζωή, Μπουρουτζόγλου Μαρία

Επιτροπή για συγγράμματα

Χατζηλαζαρίδου Αγάπη, Κούκου Ζωή και Αντωνάκου Αγγελική

Επιτροπή για τις πτυχιακές εργασίες

Ταουσάνη Ελ., Τσιρλιάγκος Ευστ., Αντωνάκου Αγγελ. και Χατζηλαζαρίδου Α. με τη συνεργασία του κ. Πούλιου Β.

Ορισμός υπευθύνου για την κατάρτιση εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος για το ακ.έτ.2012-13

Μωραϊτου Μάρθα, Καθηγήτρια

Ορισμός υπευθύνου για την κατάρτιση προγράμματος κλινικής άσκησης για το ακ.έτ.2012-13

Κούκου Ζωή, Καθηγήτρια Εφαρμογών, Υπεύθυνη τομέα Μ.Φ.& Κ.

Μπουρουτζόγλου Μαρία, Καθηγήτρια Εφαρμογών, Αναπληρώτρια Του Τομέα ΜΦ & Κ

Υπεύθυνη για Socrates και προγράμματα ανταλλαγών

Μπουρουτζόγλου Μαρία και Αντωνάκου Αγγελική, Καθ. Εφαρμογών

Σύμβουλος Σπουδών

Ταουσάνη Ελευθερία, Καθ. Εφαρμογών

Πενταμελής επιστ.επιτροπή Σπουδών για νέα προγράμματα σπουδών.

Λαμβάνοντας υπόψη το υπ.αρ. ΔΦ.2.1/Β/5667/09 Αντιπροέδρου κ. Τζιώνα ορίζονται για το τμήμα μας οι τακτικοί εκπαιδευτικοί κ.κ. Οικονομίδης Γεώργιος, καθηγητής και Μωραϊτου Μάρθα, Καθηγήτρια και η πενταμελής επιστημονική επιτροπή σπουδών διαμορφώνεται ως ακολούθως: Βαφειάδης Αντώνιος, Βασιλειάδης Σπύρος, Πέτρου Χρήστος, Οικονομίδης Γεώργιος και Μωραϊτου Μάρθα.

Υπεύθυνη για τα προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης

Κούκου Ζωή, Καθ. Εφαρμογών

Επιτροπή για Οδηγό Σπουδών

Οικονομίδης Γεώργιος, Καθηγητής, Μωραΐτου Μάρθα Καθηγήτρια και Ταουσάνη Ελευθερία, Καθ. Εφαρμογών.

Επιτροπές ή Υπεύθυνοι που ισχύουν από προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος:

Εκπρόσωπος τμήματος στην Επιτροπή Ερευνών:

Μωραΐτου Μάρθα

Οικονομίδης Γεώργιος (αναπληρωτής)

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Erasmus –Socrates- Mundus:

Ταουσάνη Ελευθερία

Μπουρουτζόγλου Μαρία

Σύμβουλος σπουδών

Ταουσάνη Ελευθερία

Επιτροπή έγκρισης συγγραμμάτων-σημειώσεων ανά τομέα:

A. Τομέας Μαιευτικής φροντίδας και Κατεύθυνσης:

Ταουσάνη Ελευθερία, Κούκου Ζωή, Μπουρουτζόγλου Μαρία

B. Τομέας Βασικών και Ειδικών Μαθημάτων:

Τσιρλιάγκος Ευστάθιος,

Επιτροπή Κατατάξεων- Επιτροπή Μετεγγραφών

Μωραΐτου Μάρθα

Αντωνάκου Αγγελική

Ζαφράκας Μενέλαος

Τσιρλιάγκος Ευστάθιος

Κούκου ζωή

Υπεύθυνος προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης:

Κούκου Ζωή

Υπεύθυνος Παραλαβής Αναλώσιμων Υλικών & Διαχείρισης Μόνιμου Εξοπλισμού:

Ταχτσίδου Χρυσούλα

Υπεύθυνος Εργαστηρίων Μαιευτικής Φροντίδας και Κατεύθυνσης:

Ταχτσίδου Χρυσούλα

Υπεύθυνος Εργαστηρίων του Τομέα Βασικών και Ειδικών Μαθημάτων:

Χατζηλαζαρίδου Αγάπη

Υπεύθυνος Αργείου Πτυχιακών Εργασιών:

Ταχτσίδου Χρυσούλα

Υπεύθυνος για βιβλία και σημειώσεις:

Χατζηλαζαρίδου Αγάπη

2.11.Η ιστοσελίδα του τμήματος

24

Το τμήμα διαθέτει ιστοσελίδα στην εξής ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.midw.teithe.gr/>

Στην ιστοσελίδα παρουσιάζεται η αποστολή του τμήματος, το γνωστικό του αντικείμενο, πρόσβαση και επικοινωνία, το πρόγραμμα σπουδών και το περιεχόμενο των μαθημάτων, τα μέλη του ΕΠ, ανακοινώσεις του τμήματος, τα φοιτητικά δρώμενα. Επίσης πληροφορίες για την πόλη της Θεσσαλονίκης. Η ιστοσελίδα παρουσιάζεται και στην Αγγλική γλώσσα για να είναι αναγνώσιμη από ξένους φοιτητές ή εν γένει ενδιαφερόμενους, γεγονός που θα βοηθήσει και στη διεύρυνση των συνεργασιών του τμήματος με αντίστοιχα του εξωτερικού.

2.12. Άλλες δραστηριότητες των φοιτητών

Το Τμήμα Μαιευτικής δίνοντας σημασία στην παράλληλη καλλιέργεια και ανάδειξη των καλλιτεχνικών και άλλων κλίσεων των φοιτητών, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη συνεκτικών δεσμών μεταξύ τους, στην ικανοποίηση και στο θετικό κλίμα, υποστηρίζει τη λειτουργία χορωδίας που πλαισιώνει τελετές ορκωμοσίας και άλλες εκδηλώσεις. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε αθλητικές ομάδες, και στο χορευτικό συγκρότημα του ΑΤΕΙΘ.

Επιπλέον διοργανώνονται εκδρομές με εκπαιδευτικό χαρακτήρα, όπου οι φοιτητές συμμετέχουν στην παρακολούθηση επιστημονικών εκδηλώσεων (συνεδρίων, σεμιναρίων, ημερίδων). Ακόμη συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες –δραστηριότητες συμβουλευτικής μέσω των μαθημάτων σεξουαλικής αγωγής στα λύκεια και των μαθημάτων προγεννητικής προετοιμασίας στους δήμους της Θεσσαλονίκης.

Κεφάλαιο 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών και βαθμός ανταπόκρισής του στους στόχους του Τμήματος Μαιευτικής και στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Το Τμήμα Μαιευτικής, με την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών και την οργάνωση των τομέων του, δίνει προτεραιότητα στην εκπαίδευση μαιών/μαιευτών, ικανών να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της διεθνούς αγοράς εργασίας και της κοινωνίας, δηλαδή νέων επιστημόνων και επαγγελματιών με επαρκείς γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες για να κατανοήσουν και να επιτελέσουν με επάρκεια τον ρόλο τους ως λειτουργοί υγείας. Η διάρθρωση και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών έχουν γίνει σύμφωνα με την ελληνική πραγματικότητα για την άσκηση του μαιευτικού επαγγέλματος (επαγγελματικά δικαιώματα) και τα διεθνή δεδομένα (Ευρωπαϊκές οδηγίες), έτσι ώστε οι σπουδές να προσφέρουν τεκμηριωμένα, ολοκληρωμένη εκπαίδευση μαιών/μαιευτών σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών.

Η τελευταία αναθεώρηση του Προγράμματος σπουδών έγινε το 2008, μετά από εισήγηση της Επιστημονικής Επιτροπής Σπουδών του Τμήματος Μαιευτικής στο Συμβούλιο του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης και έγκριση του από αυτό με ομόφωνη απόφαση (26η /16-10-2008). Το Τμήμα Μαιευτικής, κρίνει ότι οι στόχοι και οι σκοποί του, κρίνονται σε απόλυτο βαθμό συμβατοί με την Επιστήμη της Μαιευτικής (*Midwifery*) και ότι ανταποκρίνονται σε μεγάλο βαθμό στα σύγχρονα δεδομένα και στη σύγχρονη επικρατούσα φιλοσοφία του τομέα της υγείας. Βασίζεται στο βιο-ψυχοκοινωνικό μοντέλο για την υγεία και προσανατολίζεται με την ίδια βαρύτητα στην εκπαίδευση στους επιμέρους τομείς προαγωγής της υγείας, πρόληψης, θεραπείας, αποκατάστασης της υγείας, και της ποιότητας ζωής, όσον αφορά στη γενική υγεία της κοινότητας, αλλά και στην αναπαραγωγική υγεία του πληθυσμού.

Το πρόγραμμα των προπτυχιακών σπουδών και η δομή των μαθημάτων, όπως και των εργαστηρίων παρουσιάζονται στον οδηγό σπουδών του Τμήματος Μαιευτικής και παρατίθενται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Όλες οι ακαδημαϊκές διαδικασίες και πληροφορίες των εκπαιδευτικών μαθημάτων αναρτώνται από την πλειονότητα των καθηγητών στην ιστοσελίδα του Τμήματος και σε ανηρτημένη ανακοίνωση στους πίνακες ανακοινώσεων, μετά από ενημέρωση και των υπεύθυνων των εξαμήνων.

Η κλινική εκπαιδευτική διαδικασία καλύπτεται σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο. Συνεργαζόμενοι Φορείς με τους οποίους το Τμήμα Μαιευτικής στηρίζει την εκπαιδευτική διαδικασία όσον αφορά στην κλινική ανά εξαμήνο άσκηση, είναι οι ακόλουθες Δομές Παροχής Φροντίδας Υγείας:

- Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο»

- Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»
- Κέντρο Οικογενειακού Προγραμματισμού
- Κ.Υ. Αστικού Τύπου περιοχή Εύοσμος

Αρμόδιο όργανο εποπτείας της κλινικής άσκησης είναι ο τομέας Μαιευτικής Φροντίδας και κατεύθυνσης και συγκεκριμένα η Υπεύθυνη και η Αναπληρωτής Υπεύθυνη του Τομέα. Η Υπεύθυνη του Τομέα ορίζει στην αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς τις επιμέρους Υπευθύνους εξαμήνων από τις Καθηγήτριες Εφαρμογών, οι οποίες συντονίζουν το κλινικό έργο, καθορίζουν τις προβλεπόμενες προς εφαρμογή και άσκηση δεξιότητες ανά κλινική και τομέα, και τα ζητήματα που ανακύπτουν σχετικά με τον αριθμό των υποχρεωτικών παρουσιών στις κλινικές, τις συμπληρωματικές παρουσίες και λοιπά ζητήματα. Επίσης αναφέρουν στην Υπεύθυνο του Τομέα για όλα τα παραπάνω.

3.2.Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών

Το Τμήμα Μαιευτικής έχει αναπτύξει ένα ευέλικτο, αποδοτικό, ανανεωμένο πρόγραμμα σπουδών, με σκοπό να παρέχει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και επιστημονική κατάρτιση στους φοιτητές του, ανταγωνιστικό προφίλ του πτυχιούχου του, ικανού να στελεχώσει υπηρεσίες μαιευτικής φροντίδας στην ελληνική και διεθνή κοινότητα.

Η δομή των σπουδών στο τμήμα Μαιευτικής είναι οκτώ (8) εξάμηνα από τα οποία το τελευταίο εξάμηνο περιλαμβάνει την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών. Η φοίτηση περιλαμβάνει θεωρητική διδασκαλία, εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις, εκπόνηση εργασιών με έμφαση στη συνεργασία των φοιτητών και στη συμμετοχική διδασκαλία.

Για την απόκτηση πτυχίου, οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν επιτυχώς 39 μαθήματα από το πρόγραμμα σπουδών, εκ των οποίων τα τρία πρέπει να είναι επιλογής. Επίσης οι φοιτητές πρέπει να έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία την πρακτική τους άσκηση και να έχουν εκπονήσει και εξετασθεί με επιτυχία στην πτυχιακή τους εργασία. Συνολικά το πρόγραμμα σπουδών υποστηρίζεται από 39 μαθήματα και η αντιστοιχία των μαθημάτων σε διδακτικές μονάδες (ECTS) είναι 210. Ο φόρτος εργασίας (ΦΕ) υπολογίζεται σε κάθε εξάμηνο σπουδών και αποτελεί βασική συνιστώσα για τη δόμηση του προγράμματος σπουδών. Το σύνολο δε των Διδακτικών Μονάδων (ECTS) των Μαθημάτων (ΔΜ) κάθε εξαμήνου κατανέμεται στα μαθήματα ανάλογα με το φόρτο εργασίας (ΦΕ).

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει τις ομάδες μαθημάτων που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Μαθήματα	Αριθμός Μαθημάτων
• Γενικής Υποδομής	8
• Ειδικής Υποδομής	12
• Ειδικότητας	13
• Επιλογής	6
• ΔΟΝΑ (Διοίκησης, Οικονομίας και Ανθρωπιστικών σπουδών)	3

Δέκα τέσσερα μαθήματα περιλαμβάνουν θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος και τα λοιπά είναι θεωρητικά. Η παρακολούθηση του εργαστηριακού μέρους των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Τα εργαστηριακά μαθήματα στο πρόγραμμα σπουδών είναι τα ακόλουθα :

• Ανατομική	• Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών
• Βασική Νοσηλευτική	• Γυναικολογική Φροντίδα
• Παθολογική Νοσηλευτική	• Ψυχοσωματική Ετοιμασία Γονέων
• Βασική Μαιευτική Φροντίδα	• Κοινωνική Μαιευτική Φροντίδα
• Χειρουργική Νοσηλευτική	• Μαιευτικής Φροντίδα Κύησης
• Νοσηλευτική Γυναικολογικού Χειρουργείου	• Μαιευτική Φροντίδα Τοκετού
• Νοσηλευτική Νεογνού	• Μαιευτική Φροντίδα Λοχείας-Μητρικός Θηλασμός

Το εργαστηριακό μέρος των μαθημάτων καλύπτεται σχεδόν καθ' ολοκλήρου από την οργανωμένη κλινική εκπαίδευση των φοιτητών σε φορείς Υγείας με τη διδασκαλία εργαστηριακού συνεργάτη ή Καθηγητού Εφαρμογών.

Στο πρόγραμμα σπουδών εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων το οποίο είναι λειτουργικά δομημένο, όσον αφορά στην διδασκαλία και κατανόηση της ύλης και στην βαθμιαία εξοικείωση των φοιτητών στα γνωστικά αντικείμενα των διδασκομένων μαθημάτων, στην προετοιμασία και προοδευτική ανέλιξη των φοιτητών από μαθήματα γενικότερων γνώσεων στα εξειδικευμένα μαθήματα. Τα προαπαιτούμενα μαθήματα για την πρακτική άσκηση είναι οκτώ. Οι αλυσίδες των μαθημάτων είναι έξι. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών παρατίθεται στο Παράρτημα.

Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ)

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Εξάμηνο
1.	Ανατομία	1 ^ο
2.	Κοινωνική Υγιεινή	2 ^ο
3.	Φυσιολογία	1 ^ο
4.	Αγωγή Υγείας	1 ^ο
5.	Στοιχεία Μικροβιολογίας – Αιματολογία	1 ^ο
6.	Φαρμακολογία	2 ^ο
7.	Νοσολογία- Αρχές Παθολογίας	2 ^ο
8.	Γενετική - Εμβρυολογία	2 ^ο

Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ)

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Εξάμηνο
1.	Μαιευτική κύησης	3 ^ο
2.	Μαιευτική τοκετού- λοχείας	4 ^ο
3.	Μαιευτική Υψηλού Κινδύνου –Τεχνολογικές Εφαρμογές	5 ^ο
4.	Γυναικολογία	3 ^ο
5.	Γυναικολογική Ογκολογία -Μαστολογία	4 ^ο
6.	Βασική Νοσηλευτική	1 ^ο
7.	Παθολογική Νοσηλευτική	2 ^ο
8.	Χειρουργική Νοσηλευτική	3 ^ο
9.	Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή	5 ^ο
10.	Διαιτητική- Διατροφή	2 ^ο
11.	Νεογνολογία	4 ^ο
12.	Αναισθησιολογία, Αναλγησία, Ανάνηψη	3 ^ο

Μαθήματα Ειδικότητας (ΜΕ)

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Εξάμηνο
1.	Βασική Μαιευτική Φροντίδα	3 ^ο
2.	Μαιευτική Φροντίδα κύησης	4 ^ο
3.	Μαιευτική Φροντίδα Λοχείας –Μητρικός θηλασμός	5 ^ο
4.	Μαιευτική Φροντίδα Τοκετού	6 ^ο
5.	Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών	7 ^ο
6.	Γυναικολογική Φροντίδα	4 ^ο
7.	Νοσηλευτική Γυναικολογικού Χειρουργείου	6 ^ο
8.	Νοσηλευτική Νεογνού	5 ^ο
9.	Οικογενειακός Προγραμματισμός – Σεξουαλική Υγεία	6 ^ο
10.	Ψυχοσωματική Προετοιμασία Γονέων	7 ^ο
11.	Κοινωνική Μαιευτική Φροντίδα	7 ^ο
12.	Έρευνα στη Μαιευτική Φροντίδα	7 ^ο
13.	Συμβουλευτική – Διδακτική στη Μαιευτική Φροντίδα	6 ^ο

Μαθήματα Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας και Ανθρωπιστικών Σπουδών (ΔΟΝΑ)

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Εξάμηνο
1.	Κοινωνική Νομοθεσία - Μαιευτική Οργάνωση	1 ^ο
2.	Δεοντολογία, Νομοθεσία και Προστασία Μητρότητας	5 ^ο
3.	Ψυχολογία Αναπαραγωγικής Περιόδου	6 ^ο

Μαθήματα Προαιρετικά - Επιλογής (Π.Μ.)

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Εξάμηνο
1.	Ξένη ορολογία	7 ^ο
	Πληροφορική	7 ^ο
2	Α΄ Βοήθειες	6 ^ο
	Χειρουργική	6 ^ο
3	Βιοχημεία	5 ^ο
	Βιοφυσική – Ακτινολογία	5 ^ο

Μαθήματα Γενικής Υποδομής
Μαθήματα Ειδικής Υποδομής

ΜΓΥ =8
ΜΕΥ=12

Μαθήματα Ειδικότητας

ΜΕ= 13

Μαθήματα Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας & Ανθρωπιστικών Σπουδών
ΔΟΝΑ= 3

Μαθήματα Επιλογής (2 ανά εξάμηνο)

ΕΠ (2x3=6)

Πρέπει να σημειωθεί ότι συγκεκριμένα μαθήματα του προγράμματος σπουδών προσφέρονται και από λοιπά τμήματα του ΤΕΙ. Τα μαθήματα αυτά είναι:

- Τα μαθήματα Φυσιολογίας και Βιοφυσική-Ακτινολογία προσφέρονται από το Τμήμα Φυσικοθεραπείας.
- Τα μαθήματα Νοσολογίας και Ψυχολογία Αναπαραγωγικής περιόδου προσφέρονται από το Τμήμα Νοσηλευτικής.
- Τα μαθήματα της Μικροβιολογίας-Αιματολογίας και της Βιοχημείας προσφέρονται από το Τμήμα Ιατρικών Εργαστηρίων.
- Τα μαθήματα Ορολογίας ξένων Γλωσσών προσφέρονται από το Κέντρο Ξένων Γλωσσών του ΑΤΕΙΘ.
- Το μάθημα της Πληροφορικής προσφέρεται από το Γενικό Τμήμα Θετικών Επιστημών.

31

Αντίστοιχα τρία μέλη του μόνιμου ΕΠ του τμήματος, προσφέρουν διδασκαλία σε λοιπά τμήματα του ΑΤΕΙΘ.

Στο περίγραμμα σπουδών έχει δοθεί μεγάλη προσοχή να μην υπάρχουν επικαλύψεις στην ύλη των μαθημάτων, αλλά και αν αυτό συμβαίνει, παρατηρείται μεμονωμένα σε εισαγωγικά κεφάλαια, γεγονός που συμβάλλει στην ομαλή μετάβαση της επιστημονικής γνώσης από την απλή στη σύνθετη και από τη βασική στην εξειδικευμένη. Το περίγραμμα κάθε μαθήματος, θεωρητικού ή εργαστηριακού μέρους, εμπλουτίζεται με τα νεότερα δεδομένα και κατόπιν συνεχούς παρακολούθησης των δημοσιεύσεων και των ανακοινώσεων και των τεκμηριωμένων ενδεδειγμένων πρακτικών στο χώρο της Μαιευτικής και της Υγείας γενικότερα. Άλλωστε αναπροσαρμογές της ύλης γίνονται από κάθε εκπαιδευτικό που αναλαμβάνει το θεωρητικό ή εργαστηριακό μέρος των μαθημάτων με τη μέριμνα να προσαρμόζεται η διδασκαλία στις εκάστοτε εκπαιδευτικές ανάγκες και στις αλλαγές των κατευθυντήριων οδηγιών που επισυμβαίνουν με αυξημένη συχνότητα στο χώρο της υγείας γενικότερα και στην επιστήμη της μαιευτικής και μαιευτικής φροντίδας ειδικότερα.

3.3. Μέθοδοι αξιολόγησης των φοιτητών

Το εξεταστικό σύστημα των φοιτητών, όσον αφορά την αξιολόγηση της επίδοσής τους, γίνεται με γραπτές εξετάσεις δύο ωρών. Ορίζονται δύο περίοδοι για κάθε εξάμηνο σπουδών, δίνοντας την ευκαιρία στο φοιτητή να επαναλάβει την εξέταση εντός δύο εβδομάδων σε περίπτωση που αποτύχει στην πρώτη εξέταση. Η ευκαιρία αυτή είναι σημαντική, εφόσον, πολλά από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών είναι προαπαιτούμενα για μαθήματα των επόμενων εξαμήνων (μαθήματα αλυσίδας). Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η παράταση του χρόνου σπουδών σε ικανοποιητικό βαθμό. Οι αλυσίδες αναπροσαρμόστηκαν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 με σκοπό να διευκολυνθούν οι φοιτητές και η άρτια εκαπίδευσή τους αναλογικά με το καινούριο καθεστώς των μονών εξαμήνων εισαγωγής.

Είναι αυτονόητο, ότι ιδιαίτερη έμφαση κατά τη διάρκεια της γραπτής εξέτασης δίνεται στην επιτήρηση των φοιτητών για να αποφευχθούν φαινόμενα αντιγραφών που δεν βοηθούν την αξιοκρατική αξιολόγηση τους. Φοιτητές που προσέρχονται με καθυστέρηση στις εξετάσεις, αφότου κοινοποιηθούν τα θέματα, δεν επιτρέπεται να εξετασθούν. Όλοι οι φοιτητές έχουν πρόσβαση στα γραπτά τους, γεγονός που ενισχύει τη διαφάνεια της διαδικασίας. Για τη γραπτή εξέταση προβλέπεται η έκταση των απαντήσεων στα θέματα να αντιστοιχεί στο διαθέσιμο χρόνο της εξέτασης, τα θέματα των εξετάσεων να περιορίζονται στην εξεταστέα ύλη και σε ερωτήματα που απαιτούν την κρίση του φοιτητή για να απαντηθούν ως προς την ύλη του μαθήματος, ο εισηγητής να απαντά σε απορίες των φοιτητών αναφορικά με την κατανόηση των ερωτήσεων. Για κάθε ημέρα διεξαγωγής των εξετάσεων ορίζεται ως Υπεύθυνος επόπτης μέλος του ΕΠ ή ΕΤΠ με σκοπό να αντιμετωπισθούν πιθανά προβλήματα που είναι δυνατό να προκύψουν.

Η συμπληρωματική αξιολόγηση με εργασία του φοιτητή, ατομική ή και ομαδική, κρίθηκε υποχρεωτική, ύστερα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος και την ομόφωνη συμφωνία των εκπροσώπων των φοιτητών που μετέχουν στη Γενική Συνέλευση κατά

το χειμερινό εξάμηνο του 2009. Η απόφαση αυτή ελήφθη με σκοπό να αυξήσει το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των φοιτητών στα μαθήματα. Η απόφαση αυτή συνάδει με τα σύγχρονα και περισσότερο αποτελεσματικά μοντέλα μάθησης και αξιολόγησης, που εσωκλείουν τη συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση, καθώς και την αλληλεπίδραση.

Τα εργαστηριακά μαθήματα αξιολογούνται βάσει συγκεκριμένης κλίμακας μέτρησης της προθυμίας, πρωτοβουλίας, ενδιαφέροντος, ικανοτήτων, γνώσεων, πρακτικού τύπου δεξιοτήτων, συμπεριφοράς είτε σε συνθήκες προσομοίωσης (όταν αυτά διεξάγονται στο Τμήμα) είτε σε πραγματικές συνθήκες, όταν αυτά διεξάγονται στις Δομές Υγείας (Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, κ.α.). Επίσης, τα εργαστηριακά μαθήματα αξιολογούνται με ενδιάμεσες εξετάσεις, γραπτής ή προφορικής αξιολόγησης, ανάλογα με τη βούληση του εκάστοτε υπευθύνου εκπαιδευτικού. Αξίζει να σημειωθεί ότι άρχισε να εφαρμόζεται το μοντέλο **OSCE** (Objective Structured Clinical Examination) στις εξετάσεις των φοιτητών του 7ου εξαμήνου πριν την πρακτική άσκηση, σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, που το περιγράφει ως βέλτιστο εκπαιδευτικό και αξιολογικό μοντέλο και εργαλείο στην εκπαίδευση στις επιστήμες υγείας. Οι φοιτητές αξιολογούνται στην κλινική τους άσκηση στις Δομές Υγείας με τη συνεχή εκτίμηση της απόδοσης και των δεξιοτήτων τους και όχι με συμπληρωματική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. Στο βιβλιάριο κλινικής άσκησης κάθε φοιτητής καταγράφει τις κλινικές δεξιότητες που ασκεί σε καθημερινή βάση τις οποίες υπογράφει ο υπεύθυνος διδάσκων. Κάθε φοιτητής φέρει το ατομικό βιβλιάριο κλινικής άσκησης, στο οποίο επισυνάπτονται τα στοιχεία του, ο αριθμός σπουδαστικού μητρώου και φωτογραφία. Αυτό το εγχειρίδιο συνοδεύει το φοιτητή καθ' όλη τη διάρκεια της κλινικής του άσκησης από το Β' έως και το Ζ' εξάμηνο σπουδών. Εκεί καταγράφονται και υπογράφονται οι παρουσίες του στις κλινικές (που προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών) και η κλινική του δραστηριότητα, η οποία αποτελεί κριτήριο για την τελική βαθμολόγησή του ανά εξάμηνο (τελευταία αναπροσαρμογή του βιβλιαρίου κλινικής άσκησης έγινε από τα μέλη του Τομέα Μαιευτικής Φροντίδας και Κατεύθυνσης κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-10). Η τελική βαθμολογία στα μαθήματα κλινικής άσκησης προκύπτει από το μέσο όρο των επιμέρους βαθμολογιών των εργαστηριακών συνεργατών και από όλες τις εξετάσεις που ορίζονται σε κάθε θεματική ενότητα.

3.4. Πρακτική άσκηση των φοιτητών

Το τελευταίο εξάμηνο σπουδών περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση (ΠΑ), η οποία διαρκεί έξι ημερολογιακούς μήνες. Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τη λήψη του πτυχίου, με βάση τη σχετική νομοθεσία και πραγματοποιείται μετά το Ζ' εξάμηνο σπουδών. Προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή της αποτελούν η επιτυχής ολοκλήρωση του κύκλου των μαθημάτων ειδικότητας, καθώς και των 2/3 του συνόλου των μαθημάτων. Οι φοιτητές αποκτούν με τη λήξη της πρακτικής άσκησης 10 διδακτικές μονάδες για την απόκτηση του πτυχίου τους. Πραγματοποιείται αποκλειστικά σε δημόσια νοσηλευτικά ιδρύματα της χώρας και της ΕΕ, και

συμπληρωματικά σε πρωτοβάθμιες δομές υγείας που υπάγονται στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα, όπου υπάρχουν μαιευτικά, γυναικολογικά και νεογνολογικά τμήματα, με σκοπό την ανάπτυξη πρωτοβουλιών και αυτοπεποίθησης, καθώς και τη δυνατότητα ανάπτυξης ικανοτήτων συνεργασίας μέσα στη θεραπευτική ομάδα, όπως και ικανοτήτων άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος, σύμφωνα με τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.

Κατά την πρακτική άσκηση υποχρέωση του φοιτητή είναι η συμπλήρωση του βιβλιαρίου πρακτικής άσκησης, το οποίο είναι προσαρμοσμένο στο πρόγραμμα που πρέπει να ακολουθήσει και είναι καθορισμένο από την επιτροπή πρακτικής άσκησης. Εκεί ο ασκούμενος υποχρεούται να καταγράψει του τοκετούς που παρακολουθεί και επιτελεί και τις λοιπές ανά τμήμα δεξιότητες άσκησης φροντίδας που αυτόνομα πλέον ασκεί. Με το πέρας της άσκησης, ο ασκούμενος βαθμολογείται για την επίδοσή του από τους προϊσταμένους των τμημάτων που εκπαιδεύτηκε σε συγκεκριμένη κλίμακα. Το βιβλιάριο κατατίθεται στον επόπτη πρακτικής άσκησης για έγκριση και εάν πληροί τις προϋποθέσεις προς έγκριση, δίνεται η δυνατότητα να καταθέσει αίτηση για αναγνώριση πρακτικής, επισυνάπτοντας βεβαίωση από το Νοσηλευτικό Ίδρυμα στην οποία αναγράφονται ο αριθμός των τοκετών και των συνολικών παρουσιών, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό πρακτικής άσκησης (κατώτερο όριο φυσιολογικών τοκετών 40 και συνολικός αριθμός παρουσιών 126). Η Πρακτική άσκηση αμοιβάται με το ποσό των 167,5 €, μηνιαίως.

Η **πρακτική άσκηση** γίνεται σε δημόσια Νοσηλευτικά Ιδρύματα, με σκοπό να περιφρουρηθεί η παρακολούθηση και επιτέλεση 40 φυσιολογικών τοκετών από τον ασκούμενο φοιτητή. Για το λόγο αυτό τα Νοσοκομεία στα οποία αποστέλλονται φοιτητές για πρακτική άσκηση ελέγχεται αν μπορούν να παρέχουν απρόσκοπτα αυτή τη δυνατότητα, ανάλογα με τη δύναμη των κλινών που διαθέτουν, τον αριθμό των μαιευτικών περαστικών που δέχονται ανά χρόνο και άλλα επιμέρους κριτήρια. Η επιτροπή πρακτικής άσκησης, εκτός από την επιλογή των Ιδρυμάτων και την κατανομή των φοιτητών σε αυτά, ώστε να μη δημιουργούνται προβλήματα, λόγω ταυτόχρονης κλινικής εκπαίδευσης περισσότερων από τον προβλεπόμενο αριθμό υποδοχής ασκούμενων, πλαισιώνει τη γραφειοκρατική διαδικασία με τους φορείς απασχόλησης, συντονίζει, επιβλέπει το έργο των ασκούμενων, τους αξιολογεί και έρχεται σε επαφή με τους προϊσταμένους των τμημάτων, όπου εκπαιδεύονται και με τους υπευθύνους εκπαίδευσης των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, με σκοπό να προλάβει ή να επιλύσει προβλήματα που προκύπτουν.

3.5. Πτυχιακές εργασίες των φοιτητών

Η εκπόνηση της Πτυχιακής εργασίας δίνει τη δυνατότητα εμβάθυνσης σε αντικείμενο που έχει σχέση με την ειδικότητα σπουδών, αξιοποιώντας τη σύγχρονη βιβλιογραφία και ενθαρρύνει το φοιτητή στην ανάπτυξη έρευνας. Η επιτροπή πτυχιακών εργασιών του τμήματος είναι αρμόδια για την ανάληψη και καταχώρηση των θεμάτων, τον καθορισμό των τριμελών εξεταστικών επιτροπών, των ημερομηνιών εξέτασης ανά τομέα μαθημάτων και την γενικότερη εποπτεία

της διαδικασίας. Για τη συγγραφή και την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας οι φοιτητές συμβουλευονται και ακολουθούν τον διαμορφωμένο οδηγό εκπόνησης πτυχιακών εργασιών που πρόσφατα ανασυντάχτηκε στο Τμήμα (Παράρτημα).

Η αξιολόγηση των πτυχιακών εργασιών γίνεται από τριμελή επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον επιβλέποντα καθηγητή και άλλα δύο μέλη του ΕΠ. Ο επιβλέπων καθηγητής εισηγείται στα άλλα μέλη της επιτροπής για τη συνεργασία που είχε με τον φοιτητή και κατόπιν ο φοιτητής εξετάζεται στο γραπτό κείμενο που παρέδωσε ως προς τη δομή, το περιεχόμενο, τη μορφή, τη βιβλιογραφία, τη μέθοδο συλλογής των δεδομένων που χρησιμοποίησε, την επιστημονική τεκμηρίωση, την κρίση, την πρωτοτυπία, καθώς και στην παρουσίαση της εργασίας (δίνεται η δυνατότητα χρήσης παρουσίασης power point). Ακολουθούν ερωτήσεις προς στο φοιτητή από όλα τα μέλη της επιτροπής. Η τελική βαθμολογία καθορίζεται από το μέσο όρο των μελών της επιτροπής. Υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης της παρουσίασης και εξέτασης της πτυχιακής εργασίας και από λοιπούς φοιτητές.

3.6.Αξιολόγηση της διεθνούς διάστασης του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών

Η κατανομή των διδακτικών μονάδων σύμφωνα με το σύστημα “*European Credits Transfer System*” (ECTS), σε όλα τα εξάμηνα και μαθήματα εξυπηρετεί την αξιολόγηση των φοιτητών σε διεθνές επίπεδο. Το παρόν πρόγραμμα είναι απόλυτα συμβατό και οι απόφοιτοι έχουν τη δυνατότητα παρακολούθησης μεταπτυχιακών προγραμμάτων στην ειδικότητα τους σε διεθνές επίπεδο. Προγράμματα κινητικότητας μεταξύ των εκπαιδευτικών και των φοιτητών είναι ανάγκη να διευρυνθούν στα πλαίσια της ανταλλαγής εκπαιδευτικών εμπειριών και εισαγωγής καινοτομιών.

3.7.Μεταπτυχιακές και Διδακτορικές σπουδές

Το Τμήμα δεν διαθέτει μεταπτυχιακές σπουδές. Οι απόφοιτοι του τμήματος μπορούν να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακές σπουδές, συναφούς ειδικότητας, στο εξωτερικό και αλλά και στην Ελλάδα για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου (MSc) ή Διδακτορικού (PhD).

Τα μέλη του ΕΠ έχουν πραγματοποιήσει προσπάθειες για σύμπραξη συνεργασίας με κάποια Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της χώρας για την οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών, αλλά οι διαπραγματεύσεις δεν είχαν την ανάλογη επιτυχία. Η επιθυμία υλοποίησης και πραγμάτωσης του στόχου αυτού παραμένει αταλάντευτη για το ΕΠ και για το λόγο αυτό υπάρχει η βούληση για την άμεση δημιουργία ενός αυτοτελούς μεταπτυχιακού προγράμματος στο Τμήμα Μαιευτικής.

Η απουσία μεταπτυχιακών προγραμμάτων επιφέρει και περιορισμένη ερευνητική δραστηριότητα στο Τμήμα, γεγονός αρνητικό για την επιστημονική-ερευνητική του εξέλιξη.

Το γεγονός αυτό αποτελεί φαύλο κύκλο στη δυσκολία για την επιστημονική εξέλιξη των μελών του ΕΠ, και τροχοπέδη στην απόκτηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων σχετιζόμενων με τη Μαιευτική επιστήμη. Η ζήτηση μεταπτυχιακών προγραμμάτων στις τάξεις των αποφοίτων της Μαιευτικής είναι αυξημένη. Για το λόγο αυτό αναγκάζονται πολλοί από τους αποφοίτους, να φεύγουν στο εξωτερικό ή να συμμετέχουν, με ιδιαίτερη δυσκολία στις περιορισμένες θέσεις, σε μεταπτυχιακά προγράμματα που σχετίζονται γενικά με τις επιστήμες υγείας και όχι με εξειδικεύσεις στη Μαιευτική Φροντίδα. Το γεγονός αυτό έχει αρνητικό αντίκτυπο και στην άσκηση του μαιευτικού επαγγέλματος στη χώρα μας (απουσία ειδικών-experts- στη Μαιευτική).

Η Γενική συνέλευση του τμήματος για πρώτη φορά κατά το εαρινό εξάμηνο σπουδών του Ακαδημαϊκού έτους 2012-2013 ενέκρινε την ολοκληρωμένη πρόταση μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στο τμήμα, που υπεβλήθει από μέλος του ΕΠ του τμήματος την Κα Αντωνάκου Αγγελική, Καθηγήτρια Εφαρμογών, η οποία και επιμελήθηκε τον κύριο όγκο της προετοιμασίας της πρότασης σε συνεργασία με άλλα μέλη του ΕΠ του τμήματος. Αυτό το γεγονός αποτελεί ορόσημο για την εξέλιξη τις έρευνας και της ποιότητας της εκπαίδευσης αλλά και της παροχής φροντίδας υγείας στη Βόρεια Ελλάδα στον τομέα της Μαιευτικής. Θέτει του πυλώνες για μια σειρά ανάπτυξης των δεικτών ποιότητας και αριστείας για το τμήμα Μαιευτικής, ενώ απαντά στην αυξημένη ζήτηση των αποφοίτων για μεταπτυχιακές σπουδές. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το έργο υποστηρίζεται από το εκπαιδευτικό και το διοικητικό προσωπικό του τμήματος σε περίοδο όπου το προσωπικό είναι συρρικνωμένο και ο φόρτος εργασίας αυξημένος. Ωστόσο αποτελεί τη μεγαλύτερη απόδειξη ότι τα μέλη του ΕΠ του τμήματος εργάζονται με αφοσίωση στις διορθωτικές ενέργειες που ορίστηκαν στην έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης και που ορίζει η ανταγωνιστικότητα των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και αγορών.

3.8.Συνεργασίες-Κινητικότητα

Οι φοιτητές του τμήματος στα πλαίσια της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ERASMUS μπορούν να πραγματοποιούν μέρος των θεωρητικών τους σπουδών, την πρακτική τους άσκηση και να εκπονούν την πτυχιακή τους εργασία σε ομότιμα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και νοσοκομεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αναμένεται διεύρυνση των συνεργασιών με λοιπά τμήματα Μαιευτικής του εξωτερικού για μετακινήσεις φοιτητών και μελών ΕΠ, καθώς και για ερευνητικές-επιστημονικές συνεργασίες. Αποτελεί πρόβλημα για τις μετακινήσεις των φοιτητών η αναντιστοιχία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των τμημάτων, πράγμα το οποίο μπορεί να σημαίνει για τους φοιτητές αύξηση του συνολικού χρόνου για την απόκτηση πτυχίου. Στο Ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 υπογράφηκε καινούρια σύμβαση διμερούς συνεργασίας με τμήμα Μαιευτικής της Ελβετίας(Πανεπιστήμιο HESAV, Haute Ecole de Sante' Vaud), καθώς και διεξήχθη

μετακίνηση Καθηγήτριας με το πρόγραμμα «Erasmus» στο αντίστοιχο τμήμα στην Ελβετία.
Υπεύθυνη της νέας συνεργασίας : Αγγελική Αντωνάκου, Καθηγήτρια Εφαρμογών.

Κεφάλαιο 4

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

4.1.Αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού

Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου πραγματοποιείται σε εξαμηνιαία βάση από τους φοιτητές ακολουθώντας τις διαδικασίες με βάση τα πρότυπα ερωτηματολόγια της ΑΔΠ. Στο παρελθόν δεν υπήρχε στο τμήμα επίσημα διαδικασία αξιολόγησης, η οποία εφαρμόστηκε για πρώτη φορά κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 και συνεχίζεται ως σήμερα. Τα αποτελέσματα χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης (ΕΕΑ). Προβλήματα και δυσκολίες που ανέκυπταν απασχόλησαν και απασχολούν τα όργανα διοίκησης του Τμήματος Μαιευτικής, για να αντιμετωπισθούν.

Για το **Ακαδημαϊκό έτος 2012-13**, όσον αφορά τους αποφοιτήσαντες ισχύουν τα εξής:

- Μέση τιμή του βαθμού πτυχίου κατά την τελευταία πενταετία: **7,54**, (**7,0-8,4** -80% των αποφοίτων) – παρουσιάστηκε αύξηση
- Δεν απαιτούνται περισσότερα από 5 έως 6 έτη για τη λήψη πτυχίου στο μεγαλύτερο ποσοστό αποφοίτων. **11 εξάμηνα σπουδών**
- Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων: **46**
- Το ποσοστό των φοιτητών που πήραν πτυχίο σε **έτος $\geq v + 2$: 84 %**
- Ο αριθμός των φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012-13 είναι .
- Βαθμός πτυχιακών εργασιών 2012-2013 **ΜΤ 9,54** (παρουσιάστηκε αύξηση)
- Ποσοστό επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις 2012-2013 :**85, 29%**

4.2. Διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται κατά τη διδασκαλία –ποιότητα και αποτελεσματικότητά τους

Στα μαθήματα που διδάσκονται στο Τμήμα Μαιευτικής γίνεται χρήση των κλασικών μεθόδων διδασκαλίας, συνδυασμός διαλέξεων, σεμιναρίων, εργαστηρίων, μελέτης περίπτωσης (*case study*). Η ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και ηλεκτρονικών μέσων, λ.χ. η χρήση εκπαιδευτικών *videos*, παρουσιάσεις *power point*, διαδικτυακές συνδέσεις ή περιηγήσεις σε συγκεκριμένες εργασίες εντός ή εκτός της αίθουσας διδασκαλίας, διευκολύνουν σημαντικά τον φοιτητή στη μάθηση, ενώ παράλληλα απαιτούν την εξοικείωσή του με αυτές, γεγονός που προάγει το ανταγωνιστικό του προφίλ ως ανερχόμενου επαγγελματία και επιστήμονα.

Σε ορισμένες περιπτώσεις ένα μέρος της διδασκαλίας πραγματοποιείται από διαλέξεις προσκεκλημένων ή εξειδικευμένων εξωτερικών ομιλητών, γεγονός που κινητοποιεί το ενδιαφέρον των φοιτητών. Κατά το Ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 συμμετείχαν ως προσκεκλημένοι ομιλητές στη διδασκαλία θεωρητικών μαθημάτων οι Παπαντωνίου Α., Καθηγητής Μαιευτικής –Γυναικολογίας της Α Μ-Γ Κλινικής του ΕΚΠΑ με διάλεξη για τον προγεννητικό έλεγχο, Η Κυριακίδου Μ. Φυσικοθεραπεύτρια, Msc, Εξειδίκευση στη MENN με διάλεξη για τη φυσικοθεραπεία νεογνού στη MENN, και η Καραγκούνη Δ. Μαία στο Κέντρο υγείας Αμυνταίου με διάλεξη για το ρόλο της Μαίας στην ΠΦΥ.

Στα εργαστηριακά μαθήματα η άσκηση πρακτικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων πραγματοποιείται με εξειδικευμένα προπλάσματα, προσομοιωτές, με χρήση αναλώσιμου ιατρικού υλικού που σχετίζονται με την άσκηση της μαιευτικής, γυναικολογικής και νεογνικής φροντίδας. Οι αρχές της σύγχρονης βιωματικής εκπαίδευσης, επεκτεινόμενες στο χώρο της υγείας, επιτάσσουν για την βέλτιστη εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας το παιχνίδι των ρόλων σε πιθανά σενάρια. Στα εργαστηριακά μαθήματα δίνεται έμφαση στην επιτυχία της ομάδας αντιμετώπισης των επειγόντων –τακτικών περιστατικών υγείας στις εξής δεξιότητες: στον συντονισμό, στον καθορισμό των ρόλων και αρμοδιοτήτων, στην τεκμηριωμένη αποσαφήνιση προτεραιοτήτων στην άσκηση φροντίδας, γρήγορης αναφοράς σε κάθε έναν που εντάσσεται στην ομάδα, στην προετοιμασία του εξοπλισμού και του περιβάλλοντος χώρου, σε δεξιότητες επικοινωνίας με την θεραπευτική ομάδα και το άτομο που δέχεται την φροντίδα.

Το εικονικό μαθησιακό περιβάλλον έχει εισαχθεί από το παλαιότερα Ακαδημαϊκά έτη σε μικρό αριθμό μαθημάτων στο τμήμα, μέθοδος που εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές ανάγκες, διευκολύνει τη μεταφορά, κατανόηση και διάχυση της γνώσης, τη διδασκαλία από απόσταση και καθιστά περισσότερο ενδιαφέρουσα την εκπαιδευτική διαδικασία (Υπηρεσία Blackboard).

Η συγγραφή επιστημονικών εργασιών από τους φοιτητές σε ομάδες ή μεμονωμένα, καθώς και η παρουσίαση, η αξιολόγηση και ο σχολιασμός τους από άλλους φοιτητές και τους διδάσκοντες έχουν ενσωματωθεί στη διδασκαλία των θεωρητικών. Για την υποστήριξη της συλλογής δεδομένων, της αξιολόγησης των βιβλιογραφικών πηγών, τη συγγραφή των εργασιών, σε πολλά μαθήματα κυρίως ειδικότητας, έχει αρχίσει να αναπτύσσεται επικοινωνία με τις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης της Σχολής ΣΕΥΠ, και της Κεντρικής Βιβλιοθήκης. Εκπαίδευση στη χρήση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης, εργαλείο για τη σύνταξη Βιβλιογραφικών παραπομπών χρησιμοποιώντας πρότυπα APA, Harvard κ.α., δανεισμός-δανεισμός υλικού, είναι μερικές από τις προσφερόμενες ενισχυτικές λειτουργίες για τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού και των φοιτητών στις οποίες ενθαρρύνεται η χρήση.

Οι υπηρεσίες αυτές αποτελούν δυνατό σημείο στον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών διαδικασιών, στην άνοδο του επιπέδου των Ακαδημαϊκών σπουδών και θέτουν βάσεις για ερευνητική δραστηριότητα. Επίσης αποτελούν σημαντικό ενισχυτικό εργαλείο στους φοιτητές για την εκπόνηση των πτυχιακών τους εργασιών.

Επιπλέον κίνητρο για την καλή απόδοση και συστηματική μελέτη και εμπάθунση στο γνωστικό αντικείμενο αποτελεί η δυνατότητα χορήγησης υποτροφίας του ΙΚΥ και βραβείου Αριστείας από το ΤΕΙ ετησίως στο φοιτητή και με την καλύτερη βαθμολογική επίδοση ανά ακαδημαϊκό έτος και στον πτυχιούχο. Όροι για τη απόδοση της υποτροφίας του ΙΚΥ είναι ο βαθμός ανά ακαδημαϊκό έτος να είναι μεγαλύτερος του 6,51 και για τον πτυχιούχο 8,51. Συνεπικουρούν κοινωνικά κριτήρια για την επιλογή του φοιτητή που παίρνει την Υποτροφία. Στο Τμήμα Μαιευτικής δεν έχουν θεσμοθετηθεί βραβεία διδασκαλίας.

Ο φόρτος του διδακτικού έργου των μελών του ΕΠ του Τμήματος Μαιευτικής, καθορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Το ωράριο των μελών ΕΠ αντιστοιχεί στην βαθμίδα που έχουν και στις διοικητικές και λοιπές υποχρεώσεις τους (συμμετοχή σε επιτροπές, εποπτεία, αρμοδιότητες, καθορισμένες από τα όργανα διοίκησης του τμήματος), βάσει των οποίων έχουν απαλλαγές στις προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας σε εβδομαδιαία βάση. Ωστόσο, οι εργατώρες των μελών ΕΠ είναι ιδιαίτερα αυξημένες, λόγω έλλειψης προσωπικού διοικητικού ΕΤΠ, επιστημονικού, μεταπτυχιακών – διδακτορικών φοιτητών. Αυτό υπονομεύει τη δραστηριοποίηση των μελών σε ερευνητικό έργο και στην αφοσίωσή τους σε συγγραφική δραστηριότητα και διακρίσεις επιστημονικού χαρακτήρα.

Η προσέλευση των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, όταν είναι προαιρετική (στα θεωρητικά μαθήματα) κρίνεται μετρίου βαθμού, αλλά βελτιώνεται. Οι φοιτητές δήλωσαν στο ερωτηματολόγιο της ΑΔΙΠ στην ερώτηση 33, ότι παρακολουθούν τις θεωρητικές διαλέξεις τακτικά σε ποσοστό 46%, συγκριτικά με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος που απάντησε το ίδιο σε ποσοστό 45%, γεγονός που φανερώνει μικρή βελτίωση της προσέλευσης στα θεωρητικά μαθήματα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στα εργαστηριακά μαθήματα (υποχρεωτικά μαθήματα), στη συντριπτική τους πλειονότητα οι φοιτητές τείνουν να συμπληρώσουν το κατώτερο όριο υποχρεωτικών παρουσιών. Κατά την αρχή του εξαμήνου, η προσέλευση στα θεωρητικά μαθήματα είναι υψηλή και μετά φθίνει. Στην προσπάθεια απόπειρας ερμηνείας της πραγματικότητας αυτής θα έλεγε κανείς ότι παρατηρείται να χρειάζεται οι φοιτητές να εργάζονται για να σπουδάσουν και ως εκ τούτου έχουν περιορισμένο χρόνο ή είναι κουρασμένοι και δεν προσέρχονται στα μαθήματα. Μια άλλη εκδοχή είναι η αδυναμία των διδασκόντων να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των φοιτητών. Με βάση τις απαντήσεις των φοιτητών η εκδοχή αυτή δεν φαίνεται να αντιστοιχεί στην πραγματικότητα. Η εξαγωγή ωστόσο συμπερασμάτων είναι επισφαλής εφόσον, τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης συμπληρώνονται κατά κανόνα από τους φοιτητές που παρακολουθούν και συμμετέχουν στα μαθήματα. Η βελτίωση των εκπαιδευτικών μεθόδων είναι ωστόσο σημαντική προτεραιότητα και η προσέλκυση των φοιτητών στα μαθήματα αποτελεί πρόκληση για κάθε διδάσκοντα.

4.3.Οργάνωση και εφαρμογή διδακτικού έργου- μαθησιακοί στόχοι

Η ύλη των διδασκόμενων μαθημάτων ανακοινώνεται από τους διδάσκοντες είτε προφορικά, είτε με γραπτές ανακοινώσεις που αναρτώνται στον πίνακα ανακοινώσεων ή στην ιστοσελίδα του Τμήματος Μαιευτικής και συγκεκριμένα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του τμήματος (όπου είναι διαθέσιμη), είτε με τη διανομή του περιγράμματος σπουδών του μαθήματος από την αρχή του εξαμήνου (σπανιότερα). Εκτός από τη διαδικασία των γραπτών εξετάσεων κατά τις εξεταστικές περιόδους, δεν υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων. Οι διδάσκοντες βέβαια μέσα από την επαφή τους με τους φοιτητές κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας του μαθήματος, καθώς και με τη συμπληρωματική εργασία των φοιτητών στο πλαίσιο των σπουδαστικών υποχρεώσεων τους, μπορούν να εξάγουν ασφαλή συμπεράσματα για την επίτευξη των στόχων των μαθημάτων.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων εφαρμόζεται με συνέπεια. Σε περίπτωση που ο διδάσκων απουσιάζει λόγω εκπαιδευτικής άδειας ή ασθένειας, ορίζεται αναπλήρωση του μαθήματος κατόπιν συνεννόησης με τους φοιτητές. Το ωρολόγιο πρόγραμμα οργανώνεται και δομείται προσεκτικά σε ορθολογική κατά το δυνατό βάση, έτσι ώστε να αποφεύγεται η ταλαιπωρία διδασκόντων και διδασκόμενων, αλληλοεπικαλύψεις ωρών και ενδεχόμενη καταπόνηση πολλών συνεχόμενων ωρών διδασκαλίας. Επιπρόσθετα, η σταθερότητα του προγράμματος αποτελεί προτεραιότητα για το λόγο ότι βοηθά το φοιτητή στη διαχείριση του χρόνου και στην παρακολούθηση των μαθημάτων. Η τήρηση του ωρολογίου προγράμματος είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική. Επίσης υπάρχει καλή συνεργασία με τα Νοσοκομεία όπου επιτελείται η κλινική άσκηση των σπουδαστών. Πριν την έναρξη του εξαμήνου η Υπεύθυνη του Τομέα Μαιευτικής Φροντίδας και Κατεύθυνσης κοινοποιεί εγγράφως το εξαμηνιαίο αναλυτικό πρόγραμμα κλινικής άσκησης των φοιτητών στις κλινικές των Νοσοκομείων, με τη λίστα των φοιτητικών ομάδων και τις Καθηγήτριες Εφαρμογών και εργαστηριακούς συνεργάτες που διδάσκουν κατά την κλινική άσκηση.

Όσον αφορά στην ανάληψη διδασκαλίας των μαθημάτων, καταβάλλεται προσπάθεια ώστε τα βασικά εισαγωγικά μαθήματα και τα μαθήματα ειδικότητας, να διδάσκονται από μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό. Η αξιοποίηση των διδασκόντων – ειδικών ανά γνωστικό αντικείμενο στα σχετικά με την ειδικότητά τους μαθήματα αποτελεί το κυριότερο κριτήριο ανάληψης διδασκαλίας μαθημάτων. Για τα μαθήματα που διδάσκονται από εργαστηριακούς συνεργάτες λαμβάνεται η μέριμνα να αναλάβουν κλινική άσκηση αντίστοιχη με την επιβεβαιωμένη κλινική εμπειρία. Αυτό εξυπηρετεί την καλύτερη εκπαίδευση και κατάρτιση των φοιτητών.

4.4. Η αξιολόγηση του Επιστημονικού Προσωπικού και των Εργαστηριακών συνεργατών από τους φοιτητές

Η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές γίνεται με τη χρήση του ερωτηματολογίου της ΑΔΠ και τις οδηγίες που συστήνει. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης μετά από επεξεργασία των ερωτηματολογίων χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη της έκθεσης της

εσωτερικής αξιολόγησης. Συγκεκριμένα, βάση του ερωτηματολογίου της ΑΔΠΠ στη θεματική ενότητα Β:

4.5.Βαθμός αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Η χρήση των ΤΠΕ αφορά στα διδασκόμενα μαθήματα (θεωρίας και εργαστηρίου) και γίνεται χρήση λογισμικών σε ορισμένα από τα μαθήματα. Επίσης, οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται και από ορισμένους διδάσκοντες για επικοινωνία με τους φοιτητές. Το Τμήμα Μαιευτικής, στο πλαίσιο της αναβάθμισης, του εκσυγχρονισμού και της ποιότητας στην παρεχόμενη εκπαίδευση, έχει αρχίσει από το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 τη χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας στο πλαίσιο της διδασκαλίας των μαθημάτων (εικονικό μαθησιακό περιβάλλον). Η υπηρεσία παρέχεται από τη Βιβλιοθήκη του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ, ενώ λειτουργεί ειδικό γραφείο για την υποστήριξη και διάχυσή της (Γραφείο Υποστήριξης και Ανάπτυξης Ηλεκτρονικών μαθημάτων). Η ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και ηλεκτρονικών μέσων, (λ.χ. η χρήση εκπαιδευτικών videos, παρουσιάσεις power point, διαδικτυακές συνδέσεις ή περιηγήσεις σε συγκεκριμένες εργασίες εντός ή εκτός της αίθουσας διδασκαλίας), διευκολύνουν σημαντικά τον φοιτητή στη μάθηση. Παράλληλα, διευκολύνουν την εξοικείωσή του με αυτές, γεγονός που προάγει το ανταγωνιστικό του προφίλ ως ανερχόμενου επαγγελματία και επιστήμονα.

Στο Τμήμα Μαιευτικής λειτουργεί οργανωμένο σύστημα ηλεκτρονικής καταχώρησης των βαθμολογιών των φοιτητών, η οποία γίνεται εντός δύο εβδομάδων από την ημέρα που υποβάλλονται σε γραπτή εξέταση στις εξεταστικές περιόδους, από τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό. Στο ηλεκτρονικό σύστημα «Πυθεία» κάθε Μέλος του ΕΠ και των Επιστημονικών Συνεργατών έχει ατομικό Κωδικό πρόσβασης για την καταχώρηση της βαθμολογίας. Επίσης πρόσβαση στο «Πυθεία» έχει η Γραμματεία του Τμήματος και κάθε ενεργός εγγεγραμμένος φοιτητής. Το σύστημα παρέχει υψηλού βαθμού ασφάλεια στην διαδικασία καταχώρησης των βαθμολογιών, αποτρέποντας λάθη, ενώ παράλληλα διευκολύνει την ενημέρωση των φοιτητών για την επίδοσή τους.

4.6. Αξιολόγηση εκπαιδευτικών βοηθημάτων

Τα βοηθήματα που χρησιμοποιούνται από τους διδάσκοντες και διανέμονται στους σπουδαστές είναι κυρίως βιβλία και σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν τα ανάλογα βιβλία στο εμπόριο διανέμονται διδακτικές σημειώσεις.

Για τα βιβλία η διαδικασία είναι η εξής:

- Εισήγηση του διδάσκοντα προς το Τμήμα, για τη διανομή του βιβλίου
- Έγκριση της παραπάνω εισήγησης
- Παραγγελία των αντιτύπων του βιβλίου

- Παραλαβή από βιβλιοπωλείο ή τον ίδιο τον διδάσκοντα των βιβλίων
- Διανομή των βιβλίων στους φοιτητές
- Συλλογή τιμολογίων/δελτίων αποστολής των βιβλίων
- Κατάθεση υπογραφών φοιτητών και τιμολογίων/δελτίων αποστολής των βιβλίων στο τμήμα για περαιτέρω διεκπεραίωση

Πρέπει να επισημανθεί ότι τα απαιτούμενα διδακτικά βιβλία, λόγω της επιστημονικής ιδιαιτερότητάς τους έχουν υψηλό κοστολόγιο.

Οι διδακτικές σημειώσεις συγγράφονται από τους διδάσκοντες καθηγητές, κατατίθενται στο συμβούλιο του τμήματος, το οποίο ορίζει τριμελή επιτροπή που αποφασίζει για την καταλληλότητά τους. Κατόπιν μετά από αίτηση του διδάσκοντα γίνεται η εκτύπωση από το Εκδοτικό τμήμα του ΑΤΕΙΘ και διανέμονται από τους καθηγητές στους φοιτητών. Παράλληλα υποδεικνύεται σχετική βιβλιογραφία στην οποία μπορεί να ανατρέξει ο φοιτητής με σκοπό να εμβαθύνει στο γνωστικό αντικείμενο και να οξύνει την κριτική του ικανότητα και αντίληψη για το εκάστοτε θεωρητικό και κλινικό επιστημονικό ερώτημα.

Στόχος του Τμήματος Μαιευτικής παραμένει η έγκαιρη και δωρεάν διάθεση όλων των συγγραμμάτων στους φοιτητές, ωστόσο παρουσιάζονται δυσκολίες στην επίτευξή του. Για το λόγο αυτό αναμένεται αλλαγή του συστήματος διανομής των συγγραμμάτων με ηλεκτρονική διαδικασία, καθολική, για τα Τριτοβάθμια Ιδρύματα (Εύδοξος).

Εκτός από τα βιβλία σε ηλεκτρονική μορφή είναι δυνατό να διανέμονται ειδικές σημειώσεις καθώς και παρουσιάσεις power point που ενσωματώνονται στην εκπαιδευτική διδασκαλία προσφέροντας στους φοιτητές μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας (blackboard), δυνατότητα που παρέχεται από τη βιβλιοθήκη του ΑΤΕΙΘ. Υπάρχει περίπτωση η διανομή της ύλης να γίνεται μέσω ηλεκτρονικής ταχυδρόμησης. Η χρήση συμπληρωματικών σημειώσεων και παρουσιάσεων power point είναι ένα μέσο επικαιροποίησης της ύλης, αναγκαιότητα που προκύπτει με μεγάλη συχνότητα στις επιστήμες υγείας.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των φοιτητών στα ερωτηματολόγια για τα συγγράμματα σχολιάστηκαν τα παρακάτω δεδομένα:

4.7.Επικαιροποίηση της διδασκόμενης ύλης και των μεθόδων διδασκαλίας

Η επικαιροποίηση της διδασκόμενης ύλης γίνεται από τους διδάσκοντες μια και οι εξελίξεις στο χώρο της Μαιευτικής Φροντίδας, της Μαιευτικής, της Γυναικολογίας και της Νεογνολογίας γίνονται με ταχείς ρυθμούς. Τα μέλη του ΕΠ παρακολουθούν τον επιστημονικό τύπο, Συνέδρια, Ημερίδες, Σεμινάρια και άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις προκειμένου να ενημερώνονται για τα νεότερα δεδομένα στο χώρο της επιστήμης τους. Η επικαιροποίηση των μεθόδων διδασκαλίας και βοηθημάτων πραγματοποιείται μέσω των Τομέων και του Συμβουλίου του Τμήματος, με την προμήθεια ανάλογου εκπαιδευτικού και τεχνολογικού υλικού, κατόπιν χρηματοδότησης από το Αλεξάνδρειο ΤΕΙ.

4.8. Αξιολόγηση των διαθέσιμων μέσων και υποδομών

A) Αίθουσες διδασκαλίας

Οι αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος Μαιευτικής βρίσκονται στον κάτω όροφο του κτιρίου και διαθέτουν σύγχρονα εποπτικά μέσα (H/Y, τηλεχειρηστήρια, βιντεοπροβολείς). Η επάρκεια, η καταλληλότητα και η χρήση τους κρίνεται ικανοποιητική. Η υλικοτεχνική υποδομή των εργαστηρίων κρίνεται ικανοποιητική, αλλά επιδέχεται βελτιώσεις. Τα μέλη του ΕΠ δηλώνουν στο μεγαλύτερο ποσοστό ότι κάνουν χρήση των τεχνολογικών μέσων και βρίσκουν αυτά ότι είναι επαρκή, με κάποιες εξαιρέσεις. Έχει δρομολογηθεί παραγγελία για τα εργαστήρια Μαιευτικής Φροντίδας και Κατεύθυνσης τα οποία υπολείπονται ως προς κάποια βασικά για την εκπαίδευση φοιτητών εργαλεία, για παράδειγμα προσομοιωτής τοκετού, καρδιοτοκογράφοι, τράπεζα ανάνηψης νεογνού, προπλάσματα.

Τα καθίσματα στις αίθουσες διδασκαλίας είναι σε καλή κατάσταση. Οι συνθήκες αερισμού, θέρμανσης-κλιματισμού και καθαριότητας κρίνονται εν γένει ικανοποιητικές. Προβλήματα ανακύπτουν σχετικά με τη συντήρηση των εποπτικών μέσων, τη χωρητικότητα τους η οποία υπολείπεται του αριθμού των φοιτητών. Προβλήματα θορύβου δεν παρατηρούνται ιδιαίτερα λόγω της τοποθεσίας του κτιρίου στο πίσω μέρος του συγκροτήματος του ΑΤΕΙΘ.

B) Εκπαιδευτικά εργαστήρια:

Τα εργαστήρια του Τμήματος Μαιευτικής είναι ανεπτυγμένα σε δυο ορόφους. Στον επάνω όροφο βρίσκονται τα εργαστήρια της Βασικής Νοσηλευτικής, Μαιευτικής Φροντίδας, Ψυχοσωματικής Ετοιμασίας Γονέων, Αίθουσα Πληροφορικής και Φαρμακολογίας. Στον κάτω όροφο βρίσκονται τα εργαστήρια της Ανατομίας και Νοσηλευτικής Νεογνού. Η επάρκεια των εργαστηρίων και ο εξοπλισμός τους είναι ικανοποιητικά σε ποσοστό 37%, όπως προέκυψε από την ερώτηση 32 του ερωτηματολογίου της ΑΔΙΠ που συμπλήρωσαν οι φοιτητές. Σε κάποια εργαστήρια, σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων της αξιολόγησης που απάντησαν οι φοιτητές, τόσο η χωρητικότητα όσο και ο εξοπλισμός χρειάζονται βελτίωση-αναβάθμιση. Ποσοστό 25% των φοιτητών απήντησε ότι ο εξοπλισμός των εργαστηρίων ήταν ικανοποιητικός, ενώ το 25% ότι ήταν μέτριος.

Η χρήση των εργαστηρίων πέραν των προγραμματισμένων ωρών είναι διαθέσιμη στους φοιτητές, με την επίβλεψη του Τεχνικού Εργαστηρίων ή ΕΤΠ.

Γ) Σπουδαστήρια

Η αίθουσα του σπουδαστηρίου, η διαθεσιμότητα της και ο εξοπλισμός της είναι ικανοποιητικός.

Δ) Γραφεία Καθηγητών

Για τα μέλη του ΕΠ τα υπάρχοντα γραφεία επαρκούν, αν και περισσότεροι καθηγητές πρέπει να μοιράζονται το ίδιο γραφείο.

Ε) Βοηθητικοί χώροι

Οι συνθήκες υγιεινής κρίνονται ικανοποιητικές. Ωστόσο το κτήριο δεν διαθέτει κεντρική θέρμανση, με αποτέλεσμα σχετικά χαμηλές θερμοκρασίες στις αίθουσες διδασκαλίας τις πρώτες ώρες κατά τους ψυχρούς μήνες του έτους.

ΣΤ) Θέσεις Παρκαρίσματος

Οι θέσεις παρκαρίσματος οχημάτων είναι επαρκείς.

Κεφάλαιο 5

5. Ερευνητικό έργο-δραστηριότητα

Σημαντικό μέρος της προσφοράς των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην επιστήμη αποτελεί το ερευνητικό έργο που παρουσιάζουν, εμπλέκοντας και τους φοιτητές τους σε αυτό. Είναι ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην έρευνα και κυρίως στην εξοικείωση των φοιτητών με το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή ερευνών και ερευνητικών συμπερασμάτων προπτυχιακά. Στο πρόγραμμα σπουδών συμπεριλαμβάνεται το μάθημα Έρευνα στη Μαιευτική φροντίδα, για να ενισχύσει τον παραπάνω σκοπό.

Στο τέλος της Ακαδημαϊκής χρονιάς 2010-11, στις 12 και 13 Μαΐου, διοργανώθηκε η 6^η Επιστημονική Διημερίδα «Έρευνα στη Μαιευτικής». Η επιστημονική αυτή εκδήλωση πραγματοποιήθηκε, στο χώρο του ΑΤΕΙΘ και είχε μεγάλη ανταπόκριση από τους φοιτητές

5.1.Η επιστημονική δραστηριότητα των μελών ΕΠ του Τμήματος Μαιευτικής

Στοιχεία σχετικά με επιστημονική δραστηριότητα των μελών ΕΠ του Τμήματος Μαιευτικής κατά την πενταετία 2006-2010 παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

• Ετεροαναφορές	205
• Βιβλιοκρισίες	21
• Συμμετοχή σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων	11
• Συμμετοχή σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών	11
• Προσκλήσεις για διαλέξεις σε Επιστημονικά Συνέδρια	7
• Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια με κριτές χωρίς πρακτικά	8
• Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια χωρίς κριτές και πρακτικά	2
• Άλλες εργασίες / άλλα	19
• Συμμετοχές σε Βιβλία μονογραφίες	5
• Συμμετοχές σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές	114
• Συμμετοχή σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές	13
• Συμμετοχές σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές	55
• Συμμετοχές σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές	33

5.2. Διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές (σε χώρους και εξοπλισμό) του Τμήματος

Οι ερευνητικές υποδομές κρίνονται ως ελλιπείς. Το Τμήμα Μαιευτικής δεν διαθέτει αυτόνομους χώρους για έρευνα. Σε ό,τι αφορά τον εξοπλισμό, η προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού, μέσω του τακτικού προϋπολογισμού του ΤΕΙ είναι μειωμένη, καθώς οι σχετικά λίγοι διαθέσιμοι πόροι διατίθενται αποκλειστικά για την εκπαίδευση των φοιτητών. Στο σημείο αυτό τονίζεται ότι τα μέλη του ΕΠ δεν έχουν ταυτόχρονα κλινική θέση σε Δομές Υγείας του δημοσίου τομέα, όπως τα αντίστοιχα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου, γεγονός που δυσχεραίνει σημαντικά την πραγματοποίηση κλινικής έρευνας.

5.3. Ερευνητικά Προγράμματα

Στο τμήμα διεξάγονται ή τα παρακάτω ερευνητικά προγράμματα:

1. Το Τμήμα Μαιευτικής παίρνει μέρος στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2007-13», το οποίο αποτελεί ένα από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ). Οι πόροι του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.) προέρχονται κατά το υψηλότερο ποσοστό από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Ένας από τους βασικούς στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι η επίτευξη αμφίδρομης δράσης μεταξύ Ανώτατης Εκπαίδευσης και εργασιακού χώρου μέσω της Πρακτικής Άσκησης (ΠΑ). Με την παρέμβαση αυτή επιδιώκεται η ουσιαστική σύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή σε τέτοιο βαθμό ώστε η Πρακτική Άσκηση των σπουδαστών να μην αποτελεί μόνο αίτημα των Ιδρυμάτων προς την Αγορά Εργασίας, αλλά και αίτημα της Αγοράς Εργασίας προς τα Ιδρύματα. Στις αρχές του Ιουνίου του 2009, υποβλήθηκε η πρόταση συμμετοχής του Τμήματος Μαιευτικής στο πρόγραμμα ΕΣΠΑ, ώστε να μπορέσει το Τμήμα να συμμετέχει στη διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού του προγράμματος. Το πρόγραμμα εγκρίθηκε επιτυχάνοντας έναν ικανοποιητικό προϋπολογισμό. Επιστημονική Υπεύθυνος του Προγράμματος είναι η Καθηγήτρια Εφαρμογών Ελευθερία Ταουσάνη. Στο πρόγραμμα από το εαρινό εξάμηνο του 2013 συμμετείχαν ως επόπτες 3 Καθηγήτριες εφαρμογών του τμήματος, οι οποίες αντικατέστησαν παλαιότερους επόπτες.

2. **Πρόγραμμα ROMA ALERT! Health Access & Protection , European Territorial Cooperation Programme Greece-Bulgaria 2007-2013**

Το πρόγραμμα διεξήχθη μέσω της επιτροπής ερευνών του ΑΤΕΙΘ.

Στο πρόγραμμα συμμετείχαν ως επιστημονική υπεύθυνη η κα. Μωραΐτου Μάρθα, Καθήγητρια και Προϊσταμένη στο τμήμα, καθώς και μέλη του ΕΠ του τμήματος, των εργαστηριακών συνεργατών και 2 φοιτητές. Κατά το χειμερινό εξάμηνο διεξήχθη επιδημιολογική μελέτη στους οικισμούς που εφαρμόστηκε το πρόγραμμα και προετοιμασία-αναπαραγωγή εκπαιδευτικού υλικού αγωγής υγείας, ενώ στο εαρινό εξάμηνο διεξήχθη η παρέμβαση αγωγής υγείας στους οικισμούς.

Κεφάλαιο 6

6.Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Κατά το Ακαδημαϊκό έτος 2010-11 το Τμήμα Μαιευτικής σε συνεργασία με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς διοργάνωσε τις παρακάτω δραστηριότητες:

- **Επιστημονικός Σύλλογος Μαιών-των Θεσσαλονίκης:**
Το τμήμα Μαιευτικής συμμετείχε στο Μετεκαπιδευτικό Σεμινάριο Μαιών –των Θεσσαλονίκης με εξειδικευμένο κλινικό Φροντιστήριο με τίτλο: «Αναζήτηση Βιβλιογραφίας και Τεκμηριωμένη Πρακτική στην ΠΦΥ» το οποίο οργάνωσε η κας Μπουρουτζόγλου Μ, Καθηγήτρια Εφαρμογών του τμήματος με τη συνεργασία της κας Χατζηηλία Μαργαρίτας, Βιβλιοθηκονόμος στη Βιβλιοθήκη του ΑΤΕΙΘ. Το τμήμα εσωκλείει στους ακαδημαϊκούς του στόχους τη δια βίου εκπαίδευση των αποφοίτων. Για το λόγο αυτό οργανώθηκε με μεγάλο ενδιαφέρον το παρόν κλινικό φροντιστήριο, το οποίο αξιολογήθηκε θετικά από τους συμμετέχοντες.
- **Παπαγεωργίου ΓΝΘ**
Το τμήμα Μαιευτικής συνδιοργάνωσε την Ημερίδα Μητρικού Θηλασμού με το Νοσοκομείο Παπαγεωργίου, στα πλαίσια του εορτασμού της εβδομάδας μητρικού θηλασμού 2012. Μέλη του ΕΠ συμμετείχαν στα προεδρεία και σε ομιλίες. Επίσης την ημερίδα παρακολούθησε μεγάλος αριθμός φοιτητών του τμήματος.
- **Δημόσια και Ιδιωτικά Μαιευτήρια Θεσσαλονίκης:** Κατά την εβδομάδα εορτασμού του Μητρικού Θηλασμού, μεταξύ 1 και 7 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκαν εξορμήσεις των φοιτητών του Ε΄ εξαμήνου, στα πλαίσια του μαθήματος Μαιευτική Φροντίδα Λοχείας-Μητρικός Θηλασμός, σε ιδιωτικά και δημόσια Μαιευτήρια της Θεσσαλονίκης για την υποστήριξη και την προαγωγή του μητρικού Θηλασμού, ο οποίος αποτελεί προτεραιότητα για τη Δημόσια Υγεία. Κατά την επίσκεψή τους οι φοιτήτριες μοίρασαν ενημερωτικά φυλλάδια για το μητρικό θηλασμό στις λεχωίδες και άσκησαν συμβουλευτική σε αυτές για την επιτυχία του μητρικού θηλασμού. Υπεύθυνη καθηγήτρια: Θεοδωρίδου Ανατολή, Καθηγήτρια Εφαρμογών.
- Φοιτητές και μέλη ΕΠ του τμήματος συμμετείχαν στις εργασίες του 13 Πανελληνίου Συνεδρίου Μαιών-μαιευτών στην Κρήτη των Οκτώβριο του 2012. Μέλη ΕΠ και φοιτητές παρουσίασαν τις εργασίες τους και κάποιοι τελειόφοιτοι τις πτυχιακές τους εργασίες, ενώ μια φοιτήτρια παρουσίασε την πρακτική άσκησή της σε κέντρο τοκετού στην Αγγλία. Μέλη του ΕΠ συμμετείχαν ενεργά στην οργανωτική και επιστημονική επιτροπή του συνεδρίου και στην επιτροπή βράβευσης των εργασιών. Αντιπρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής ήταν η Προϊσταμένη του τμήματος Μωραΐτου Μάρθα, Καθηγήτρια. Το τμήμα διοργάνωσε επιπλέον κλινικό φροντιστήριο Υποδοχής του νεογνού κατά τη γέννηση, το οποίο διεξήχθη με μεγάλη επιτυχία. Υπεύθυνες Καθηγήτριες: Μπουρουτζόγλου Μ. Κούκου Ζ. Καθηγήτριες Εφαρμογών.

Κεφάλαιο 7

7.Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης

7.1.Προτεινόμενοι άξονες στρατηγικών ανάπτυξης και βελτίωσης είναι οι ακόλουθοι:

1. Βελτίωση των υποδομών εκπαίδευσης, χωροταξικών, εξοπλισμού και αναλώσιμου υλικού. Ειδικότερα έχει γίνει αναλυτικός προγραμματισμός για τους χώρους και τις προδιαγραφές τους, την τεχνολογία και τον εξοπλισμό που πρέπει να ανανεωθεί ή να συμπληρωθεί στα εργαστήρια, σύμφωνα με τους διαθέσιμους για το Τμήμα πόρους.
2. Η αναβάθμιση του επιπέδου του προγράμματος σπουδών, αντίστοιχου των σχολών Μαιευτικής που έχουν αξιολογηθεί διεθνώς ως καινοτόμες, με σκοπό το πρόγραμμα σπουδών να ανταποκρίνεται στις όλο και αυξανόμενες απαιτήσεις εκπαίδευσης των επαγγελματιών υγείας, στην προσέλκυση υψηλού επιπέδου και δυνατοτήτων φοιτητών και στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
3. Προγραμματισμός νέων θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού με επιλεγμένο γνωστικό αντικείμενο, που θα διευρύνει τις ερευνητικές και λοιπές ακαδημαϊκές αναπτυξιακές δράσεις στην εσωτερική λειτουργία του Τμήματος, καθώς και στην εξωστρέφεια του.
4. Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς που μπορούν να απορροφήσουν αποφοίτους του Τμήματος σε ερευνητικές θέσεις, σε θέσεις εξειδίκευσης του αντικειμένου, και γενικότερα άσκησης φροντίδας υγείας, με σκοπό να επιτευχθεί η σύνδεση του Τμήματος με την παραγωγική διαδικασία.

Το Τμήμα Μαιευτικής κατά το τελευταίο ακαδημαϊκό έτος βρίσκεται σε διηλεκτική διαδικασία εκτίμησης των αναγκών και ανάπτυξης των στόχων, που θα προσδιορίσουν την ακαδημαϊκή του ταυτότητα. Η ανάπτυξη στρατηγικής για την υλοποίηση του σχεδίου αυτού απαιτεί την καταγραφή των δυνατών και αδύνατων σημείων στην οργάνωση, διοίκηση, λειτουργία και απόδοση του Τμήματος. Απαιτεί ταυτόχρονα συστηματική και πολλαπλή αξιολόγηση.

7.2. Διαδικασία αξιολόγησης και παρακολούθησης της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος

Η διαδικασία διαμόρφωσης, όπως αναπτύχθηκε στην παραπάνω ενότητα, ήταν αρκετά επιτυχής γιατί οδήγησε στην αναδιάρθρωση ενός σύγχρονου προγράμματος σπουδών ευρωπαϊκών προδιαγραφών, αλλά κυρίως στην προσέλκυση νέων μελών ΕΠ, όπως σημειώθηκε από την προκήρυξη θέσεων με εξειδικευμένο γνωστικό αντικείμενο. Όλες οι διαδικασίες διέπονται από συνεχή αξιολόγηση για την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας τους, αλλά και για τον επαναπροσδιορισμό μελλοντικών στόχων του Τμήματος.

Η αξιολόγηση συντελεί στην αυτογνωσία, που αποτελεί το πρώτο βήμα ενεργητικής στάσης και δράσης για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση του προσφερόμενου ακαδημαϊκού έργου. Τα μέλη του μόνιμου ΕΠ με την αξιολόγηση μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα την αποστολή τους, τα κενά στο έργο τους, τις «καλές πρακτικές» ακαδημαϊκής ανάδειξης, του τρόπου διεύρυνσης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να χρησιμοποιήσουν δημιουργικά τα δυνατά σημεία, να εντοπίσουν όσα είναι προβληματικά και να προβούν έγκαιρα σε κινήσεις που θα αυξήσουν την εκπαιδευτική «αριστεία», με πολλαπλά οφέλη για τον εκπαιδευτή, τον εκπαιδευόμενο, τη χώρα και την κοινωνία.

Κεφάλαιο 8

Συμπεράσματα

8.1. Θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος Μαιευτικής

Τα κυριότερα θετικά σημεία του Τμήματος Μαιευτικής, όπως προκύπτουν από την παρούσα έκθεση αξιολόγησης είναι:

1. Θεσμοθετημένα επαγγελματικά δικαιώματα για τους απόφοιτους του Τμήματος (ΠΔ. αριθ. 2, 351/1989 ΦΕΚ, 159 Α/14.6.1989 και οδηγία ΕΕ 2005/36/ΕΚ) και θεσμοθετημένη πρακτική άσκηση.
2. Γραμμή εκπαίδευσης σε ενημερωμένη, τεκμηριωμένη άσκησης φροντίδας υγείας, κατά τα διεθνή πρότυπα των επιστημών υγείας.
3. Σύνδεση του θεωρητικού με το εφαρμοσμένο μέρος στην εκπαιδευτική διαδικασία.
4. Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία.
5. Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και συστημάτων στις υπηρεσίες υποστήριξης της γραμματείας.
6. Καθολική συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας για ερευνητικό προσανατολισμό και έργο
7. Η ενεργοποίηση των μελών ΕΠ για την θέσπιση μεταπτυχιακών σπουδών. Κατά το Ακαδημαϊκό έτος 2012-2013, κατατέθηκε προς έγκριση η α' πρόταση μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.
8. Ενασχόληση με δια βίου μάθηση: οργάνωση κλινικών φροντιστηρίων αποφοίτων σε σεμινάρια και συνέδρια του κλάδου. Αποτέλεσμα τη θετική αποτίμηση της εικόνας του τμήματος στον κλάδο, και την υπογράμμιση ενός ακόμη δείκτη ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.
9. Δραστηριοποίηση σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που έχουν να προσφέρουν στους φοιτητές εξοικείωση με το επάγγελμα και την έρευνα, καθώς και εξωστρέφεια. Όλες αυτές οι εμπειρίες καλλιεργούν αυτοπεποίθηση και βοηθούν στον επαγγελματικό προσανατολισμό των αποφοίτων. Συνεργασία με το δήμο Ευόσμου για μαθήματα σεξουαλικής αγωγής σε Λύκεια με τη συμμετοχή φοιτητών του τμήματος και μέλους ΕΠ. Συνεργασία με το σύλλογο Μαιών για μαθήματα ψυχοσωματικής προετοιμασίας στους
10. Δωρεάν διανομή εκπαιδευτικών συγγραμμάτων στους φοιτητές.
11. Κατά το Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 συνεχίστηκε η προσπάθεια αναπροσαρμογής των επιτροπών του τμήματος με τα νέα μέλη ΕΠ, ορίστηκαν εκ νέου υπεύθυνοι αρμοδιοτήτων, για να ενσωματωθούν τα νεώτερα μέλη ΕΠ στην εκπαιδευτική και διοικητική λειτουργία του τμήματος. Επίσης ανανεώθηκε η επιτοπή του προγράμματος ΕΣΠΑ πρακτικής

άσκησης με καθηγήτριες , μέλη της επιτροπής πρακτικής, προκειμένου να οργανωθεί καλύτερα η εποπτία της πρακτικής άσκησης.

12. Ενίσχυση της κινητικότητας των φοιτητών με το Πρόγραμμα Erasmus-Socrates. Στο τμήμα Μαιευτικής κατά το Ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 μεταφράστηκε ο τίτλος και το περίγραμμα των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Erasmus του Ιδρύματος, προκειμένου να ενισχυθούν οι μετακινήσεις και οι διμερείς συνεργασίες
13. Καλή συνεργασία των φοιτητών μεταξύ τους γύρω από ακαδημαϊκά και σπουδαστικά ζητήματα. Οι φοιτητές συντονίζονται σε εξαιρετικά καλό βαθμό με το θεσμό του εκπροσώπου φοιτητή ανά εξάμηνο, ο οποίος προκύπτει από ψηφοφορία και είναι αρμόδιος να κοινοποιεί στους φοιτητές του εξαμήνου του ό,τι προκύπτει αναφορικά με το πρόγραμμα των μαθημάτων και τις φοιτητικές δραστηριότητες. Επίσης τα μέλη του Ε.Π. συνδιαλέγονται με τους εκπροσώπους για ζητήματα που αφορούν την εκπαιδευτική διαδικασία για να διαχυθούν στους υπόλοιπους φοιτητές σημαντικές για τη φοίτηση πληροφορίες. Στο Τμήμα Μαιευτικής είναι ισχυρή η εκπροσώπηση των φοιτητών στα όργανα διοίκησης και η δημιουργική συμμετοχή τους στην λήψη αποφάσεων για την υλοποίηση των στόχων για καλύτερο επίπεδο εκπαίδευσης.
14. Η συνεργασία που έχει ξεκινήσει με Δήμους, τη Νομαρχία Θεσσαλονίκης και αστικές πρωτοβάθμιες δομές Υγείας, είναι κίνηση που βελτιώνει την εικόνα του Τμήματος Μαιευτικής και των αποφοίτων του στην κοινότητα στην οποία δραστηριοποιείται. Ταυτόχρονα παρέχει αγωγή και προαγωγή υγείας, κοινωνική προσφορά σε άτομα της κοινότητας, και ενισχύει την εκπαίδευση στην Κοινωνική Μαιευτική Φροντίδα.
15. Ανάπτυξη δικτύου συνεργασίας με τη Βιβλιοθήκη του ΑΤΕΙΘ, με σκοπό οι φοιτητές να ενθαρρύνονται στη χρήση των παροχών της. Οργανώνονται ενημερωτικές συναντήσεις συστηματικά με τους φοιτητές για την αναζήτηση, αξιολόγηση και παράθεση της βιβλιογραφίας. Αυτή η πολιτική του τμήματος βοηθά τους φοιτητές να εκοικειωθούν με τη μελέτη ερευνών, τη συγγραφή επιστημονικών εργασιών, τη σύγχρονη ενημέρωσή τους στο επιστημονικό πεδίο ενδιαφέροντός τους, καθώς και τους εμπλέκει στο μοντέλο της συμμετοχικής διδασκαλίας που ενωσματοώνει καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα.

Τα σημαντικότερα αρνητικά σημεία που προκύπτουν από την αξιολόγηση του Τμήματος Μαιευτικής είναι :

1. Έλλειψη μεταπτυχιακών- διδακτορικών σπουδών, την οποία ωστόσο το τμήμα εργάζεται να αντιμετωπίσει δραστικά
2. Η ερευνητική δραστηριότητα παράγεται με την ευθύνη του εκάστοτε εκπαιδευτικού χωρίς το Τμήμα να έχει καθορίσει μία ενιαία ερευνητική στρατηγική. Η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος κρίνεται περιορισμένη.

3. Περιορισμός της χρηματοδότησης του Τμήματος. Η περικοπή κονδυλίων για αγορά υλικού όπου με βάση τον προκαθορισμένο προϋπολογισμό είναι σαφές ότι θα αξιοποιηθούν στα απολύτως απαραίτητα.
4. Ο περιορισμένος αριθμός εργαστηριακών συνεργατών αποτελεί πρόβλημα για την ολοκληρωμένη κλινική εκπαίδευση των φοιτητών
5. Αν και νέα μέλη ΕΠ προσελήφθησαν κατά το προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη οι ανάγκες σε μόνιμο ΕΠ εξακολουθούν να είναι αυξημένες λόγω: α) συνταξιοδοτήσεων κατά τα τελευταία έτη, β) του ήδη προϋπάρχοντος μικρού αριθμού μελών ΕΠ. Επίσης αυξημένες είναι οι ανάγκες σε ΕΤΠ στο Τμήμα Μαιευτικής, λόγω της λειτουργίας πολλών εργαστηρίων στα οποία διδάσκονται φοιτητές και από άλλα Τμήματα της ΣΕΥΠ, αλλά και εργαστηριακών συνεργατών, αν αναλογιστεί κανείς και την προσαύξηση του αριθμού των εισακτέων
6. Περιορισμένη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές επιστημονικές βάσεις δεδομένων για την προμήθεια ολόκληρων άρθρων (*full text*), γεγονός που γενικά δυσχεραίνει την επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα.
7. Η διαδικασία της αξιολόγησης επιβάρυνε σημαντικά τα μέλη του ΕΠ της ομάδας ΟΜΕΑ και των επιμέρους ατόμων υποστήριξης της ομάδας αυτής. Είναι φυσικό σε αυτή τη διαδικασία να έχουν υπάρξει ελλείψεις και καθυστερήσεις.
8. Δυσχέρεια που πρέπει να αντιμετωπιστεί είναι η καθυστερημένη διανομή συγγραμμάτων στους φοιτητές (περίπου ένα μήνα πριν τις εξετάσεις)
9. Οι χρονοβόρες διαδικασίες για την παραγγελία και παραλαβή υλικοτεχνικής υποδομής.
10. Αξιοσημείωτη καθυστέρηση διεκπεραίωσης της διαδικασίας εκλογής, μονιμοποίησης, εξέλιξης, και ανάληψης υπηρεσίας των μόνιμων μελών ΕΠ.
11. Το ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής και κοινοποίησης των αποτελεσμάτων των εξετάσεων και της ηλεκτρονικής δήλωσης μαθημάτων συχνά δε λειτουργεί, κυρίως όταν υπάρχει φόρτος από τη χρήση του. Το αποτέλεσμα είναι να καθυστερούν κάποιοι φοιτητές ώστε να ξεκινήσουν έγκαιρα να παρακολουθούν τα μαθήματά τους από την αρχή του εξαμήνου. Αυτό προξενεί πρόβλημα και στην κλινική άσκηση, δεδομένου ότι καθυστερεί η σύσταση ομάδων, αφού συνήθως προστίθενται περισσότερα άτομα προς εκπαίδευση μετά τις συμπληρωματικές δηλώσεις μαθημάτων.

8.2 Ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενοι κίνδυνοι από τα αρνητικά σημεία

53

Ο τρόπος που θα αξιοποιηθούν δημιουργικά τα θετικά σημεία που ανέδειξε η αξιολόγηση, όσον αφορά στη λειτουργία, στην υπόσταση και στην προσφορά του Τμήματος, είναι

καθοριστικός για την επιτυχία της αυτό-βελτίωσης στο Τμήμα. Παράλληλα, ο εντοπισμός των κινδύνων από τα αδύνατα και προβληματικά σημεία που αναδεικνύει η παρούσα αξιολόγηση, οδηγεί τα μέλη ΕΠ να αντιληφθούν την αναγκαιότητα άμεσων και συντονισμένων παρεμβάσεων για την ανάδειξη του Τμήματος.

Γενικά, κλειδί για την αξιοποίηση του έμψυχου δυναμικού και της υποδομής που υπάρχει είναι η άρτια διοίκηση και ο συντονισμός των μελών του Τμήματος. Ευκαιρίες που πρέπει να αξιοποιηθούν είναι οι χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων από την Επιτροπή Ερευνών του ΑΤΕΙΘ, η αξιοποίηση των διαθέσιμων προγραμμάτων Erasmus, Erasmus-mundus, και άλλων για τη διεύρυνση των συνεργασιών. Τα προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης για τους αποφοίτους είναι ένα σοβαρό βήμα για την αξιοποίηση της δυναμικής των μελών ΕΠ, της ανταπόκρισης του Τμήματος στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της επιμόρφωσης των επαγγελματιών του κλάδου. Επιπρόσθετα, επιβεβαιώνει την εκπαιδευτική προσφορά του Ιδρύματος, βελτιώνοντας την εικόνα του, το ερευνητικό έργο, καθώς και τα οικονομικά του.

Η συντονισμένη δράση για τη σύναψη συνεργασίας με κοινοτικούς φορείς, διεθνείς οργανισμούς, Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις, Υπουργεία, Συλλόγους, Φορείς Αυτοδιοίκησης και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης αποτελεί σημαντικό στρατηγικό στόχο. Η δημοσιοποίηση του έργου του Τμήματος μπορεί να προσελκύσει αποφοίτους και ικανά στελέχη για την περαιτέρω πρόοδο του Τμήματος Μαιευτικής.

Μερικοί από τους κινδύνους που ελλοχεύουν είναι οι παρακάτω:

- 1 Υποβάθμιση του ερευνητικού έργου του ΕΠ, λόγω υπερβολικού φόρτου εργασίας.
- 2 Εσωστρέφεια λόγω εμποδίων, έλλειψης χρόνου και έλλειψης χρηματοδότησης για την ανάπτυξη συνεργασιών
- 3 Υποβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου σε περίπτωση που το ερευνητικό έργο μετατραπεί σε αυτοσκοπό.

Κεφάλαιο 9

Σχέδια δράσης –προτάσεις για βελτίωση

9.1. Βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα Μαιευτικής για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων

1) Έχει κριθεί αναγκαία η σύσταση Μεταπτυχιακού Προγράμματος σπουδών, αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλο Ανώτατο ίδρυμα. Από την λειτουργία του προγράμματος αυτού, με την συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών, οι οποίοι θα καθοδηγούνται ερευνητικά από το ΕΠ του Τμήματος, αναμένεται να δημιουργηθεί ο ερευνητικός πυρήνας, που τώρα απουσιάζει και που θα ενισχύσει το ερευνητικό έργο κατοχυρώνοντας το Τμήμα στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

2) Στην παρούσα φάση το Τμήμα, λόγω πολλών συνταξιοδοτήσεων λειτουργεί με μειωμένο εκπαιδευτικό προσωπικό, λόγω δε του μεγάλου φόρτου εργασίας, που του αντιστοιχεί (εκπαιδευτικά και διοικητικά καθήκοντα) είναι πράγματι δύσκολο να διεξάγει και να συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα και να υποστηρίξει την λειτουργία αυτόνομου Μεταπτυχιακού Προγράμματος. Επίσης αρκετά είναι τα νέα μέλη του ΕΠ, που πέρα από τις ακαδημαϊκές τους υποχρεώσεις πρέπει να εξοικειωθούν και με διοικητικές αρμοδιότητες, ενώ χρειάζονται και χρόνο για να προσαρμοστούν στις ανάγκες του Τμήματος.

Είναι κοινή θέση και διαπίστωση ότι, για να μπορεί ένα Τμήμα να συμμετέχει σε Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα, πρέπει να έχει αξιολογηθεί επιτυχώς, ενώ για να αξιολογηθεί επιτυχώς, πρέπει να παρουσιάσει αξιόλογο ερευνητικό έργο, γεγονός που κρίνεται άμεσα και ενισχύεται με τη συμμετοχή του σε Μεταπτυχιακά προγράμματα.

3) Συζητήσεις γίνονται από το εκπαιδευτικό προσωπικό για τη σύσταση νέων εργαστηρίων με σκοπό τη καλύτερη προσαρμογή των φοιτητών στις σύγχρονες εξελίξεις και στις νέες τεχνολογίες στο τομέα της υγείας, (εργαστήριο ανάνηψης νεογνού, τεχνικής χειρουργείου, μαιευτικής φροντίδας τοκετού, Η/Υ με επάρκεια γνώσεων σε επίπεδο ECDL, και άριστη γνώση στατιστικού πακέτου).

4) Το θέμα της εξωστρέφειας αντιμετωπίζεται με αισιοδοξία, διότι η δυναμική των νέων μελών ΕΠ του Τμήματος (όλοι κάτοχοι ΜΤΕ ή κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος) μπορεί να επιτρέψει διεθνείς και εθνικές συνεργασίες και τη συμμετοχή σε επιστημονικές εταιρείες ή οργανωτικές/επιστημονικές επιτροπές οργανισμών ή συνεδρίων στο κλάδο της Μαιευτικής και της υγείας. Ακόμη, δράσεις που αναμένεται να αναλάβουν τα νέα μέλη ΕΠ είναι η διδασκαλία σε άλλα Τμήματα ΑΕΙ και οποιαδήποτε άλλη ακαδημαϊκή συνεργασία. Επίσης, σε επίπεδο κοινότητας μπορούν να προτείνουν παρεμβάσεις που θα βελτιώσουν την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας υγείας, το κόστος των υπηρεσιών υγείας, και την ικανοποίηση από την παρεχόμενη φροντίδα υγείας.

5) Η συνεχής αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών είναι αναγκαία, ώστε αυτό να προσφέρει στους αποφοίτους του Τμήματος όσο το δυνατόν σύγχρονη και αντίστοιχη με τις σύγχρονες διεθνείς επιστημονικές –τεχνολογικές προκλήσεις εκπαίδευση στην επιστήμη της Μαιευτικής.

Στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών δεν προβλέπονται κατευθύνσεις. Η δημιουργία κατευθύνσεων αποτελεί σημαντικό βήμα για τη διεύρυνση και επικαιροποίηση της παρεχόμενης από το Τμήμα επιστημονικής γνώσης, καθώς και της παροχής εξειδικευμένων εκπαιδευτικών εμπειριών, με σκοπό ο φοιτητής να έλθει σε επαφή με περισσότερα και καινά γνωστικά πεδία ή τομείς ανάπτυξης μαιευτικής φροντίδας. Ουσιαστικά είναι καλό να παρέχεται η δυνατότητα στο φοιτητή να διαμορφώσει ένα πρόγραμμα επιλογών, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες κλίσεις και προτιμήσεις του, το οποίο μπορεί να τον διευκολύνει να προσανατολισθεί επαγγελματικά, ερευνητικά ή εν γένει επιστημονικά μετά την αποφοίτησή του.

9.2. Προτάσεις προς δράση από την Διοίκηση του Ιδρύματος

Οι προτάσεις του Τμήματος Μαιευτικής προς τη Διοίκηση του Ιδρύματος επικεντρώνονται στα εξής σημεία:

1. Ενίσχυση σε ανθρώπινο δυναμικό. Πρέπει να εξασφαλιστεί βραχυπρόθεσμα η στελέχωση της γραμματείας του Τμήματος, ενώ μακροπρόθεσμα να αυξηθούν οι οργανικές θέσεις γραμματειακής υποστήριξης, ώστε οι γραμματεία να καλύπτει και επιπρόσθετο έργο υποστήριξης έρευνας, πρακτικών Τομέων κτλ.
2. Αύξηση των οικονομικών πόρων με παρεμβάσεις μέσω ΥΠΔΒΜ&Θ, ΓΓΕΤ, ΕΕ και διάθεσή τους μέσω Επιτροπής Ερευνών.
3. Εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης με επιστημονικά περιοδικά και δικαιώματα πρόσβασης σε επιστημονικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων σχετιζόμενες με τη Μαιευτική για καθηγητές και φοιτητές.
4. Αύξηση πιστώσεων για την βελτίωση των κτιριακών υποδομών, ιδιαίτερα των εγκαταστάσεων θέρμανσης και ψύξης, καθώς και για τη βελτίωση των εργαστηριακών εξοπλισμών του Τμήματος, όπου χρειάζεται .
5. Έγκαιρη διανομή συγγραμμάτων κατά την έναρξη του εξαμήνου.
6. Διεύρυνση και ενίσχυση των συνεργασιών με φορείς ΚΠΠ.

9.3 Προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία

Στη Διακήρυξη του Μονάχου του 2000 (http://www.euro.who.int/AboutWHO/Policy/20010828_4), που υπέγραψαν οι υπουργοί Υγείας των χωρών που ανήκουν στο Ευρωπαϊκό Περιφερειακό Τμήμα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (WHO), προτρέπουν όλους τους αρμόδιους φορείς στα κράτη-μέλη να λάβουν άμεσα δράση για την ενδυνάμωση του ρόλου των μαιών/μαιευτών και νοσηλευτών/ριών στην κοινωνία αναλαμβάνοντας μεταξύ άλλων:

1) Να βελτιώσουν **τη βασική ακαδημαϊκή και τη δια βίου εκπαίδευση** των μαιών/μαιευτών και νοσηλευτών/ριών και να παρέχουν **πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκή εκπαίδευση** μαιευτικής και νοσηλευτικής, αντίστοιχα.

2) Να δημιουργήσουν ευκαιρίες ώστε οι νοσηλευτές/ριες, μαίες/μαιευτές και ιατροί να εκπαιδεύονται μαζί σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, και να **εξασφαλίσουν περιβάλλον συνέργειας και διεπιστημονικής συνεργασίας** για τη βελτίωση της παρεχομένης φροντίδας υγείας του πληθυσμού».

Το επάγγελμα της Μαίας/Μαιευτή έχει κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα, στα οποία η μαία/μαιευτής μπορούν και να ασκούν συγκεκριμένες ιατρικές πράξεις, να συνταγογραφούν συγκεκριμένες φαρμακευτικές ουσίες, να συμπληρώνουν τη δήλωση τοκετού. Η λειτουργική αποστολή των επαγγελματιών της Μαιευτικής για τον άνθρωπο και την υγεία του είναι υψίστης σημασίας και δε θα πρέπει σε καμία περίπτωση να υποεκτιμηθεί. Το επάγγελμα της Μαίας/Μαιευτή είναι ένα από τα 12 προστατευόμενα επαγγέλματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αναγνωρίζει αυτό το ρόλο.

Η έρευνα τεκμηρίωσε ότι η δραστηριοποίηση της μαίας/μαιευτή αυξάνει την ποιότητα στις υπηρεσίες υγείας περιγεννητικά. Είναι χαρακτηριστικό ότι η παρουσία τους στον τοκετό και η παρακολούθηση της επιτόκου μειώνει τις πιθανότητες επεμβατικού τοκετού, επιπλοκών και καισαρικών τομών, καθώς και τους δείκτες νοσηρότητας για τη γυναίκα και το νεογνό, εξοικονομώντας χρήματα για το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Ο τοκετός της μιας ημέρας που επιτρέπει την άμεση επιστροφή της λεχωίδας με το νεογνό στο σπίτι, και την παρακολούθησή τους από τη μαία της κοινότητας, μειώνει τη νοσηρότητα από ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις και αυξάνει την επιτυχία εδραίωσης και διατήρησης του αποκλειστικού μητρικού θηλασμού, ενώ υποστηρίζει και την ανάπτυξη των δεσμών στην οικογένεια. Το κράτος αξιοποιώντας και υποστηρίζοντας την εκπαίδευση των επαγγελματιών της Μαιευτικής στις παραπάνω και πολλές άλλες δράσεις «καλής πρακτικής», είναι δυνατό να λειτουργήσει κερδοφόρα στις περιγεννητικές υπηρεσίες υγείας του δημόσιου τομέα και κύρια να υποστηρίξει την προστασία της υγείας και των νεογνών και των γυναικών.

57

Αξίζει να σημειωθεί ότι η μαιευτική εκπαίδευση στη χώρα μας προσφέρεται από τις σχολές των ΤΕΙ, με υψηλό και ολοένα αυξανόμενο ρυθμό βάσης εισαγωγής και αντίστοιχα υψηλής απορρόφησης από την αγορά εργασίας. Παρά την οικονομική κρίση της χώρας, η

αναγκαιότητα συνέχισης και ενίσχυσης των Τμημάτων Μαιευτικής σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη είναι πρόδηλη..

Η Πολιτεία προτείνεται να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στα εξής :

1. Οικονομική ενίσχυση. Είναι γνωστό ότι η ελλιπής χρηματοδότηση, η ανισομερής κατανομή πόρων και η μη ορθολογική αξιοποίηση πόρων αποτελούν παράγοντες που οδηγούν σε επιστημονική και ερευνητική τελμάτωση.
2. Αύξηση κονδυλίων για την έρευνα. Η πολιτεία οφείλει να μεριμνά και να επιτρέπει τη δυνατότητα ευελιξίας στη διαμόρφωση ερευνητικών ομάδων, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε μελέτης.
3. Άμεση ενίσχυση της χρηματοδότησης και της εισαγωγής καινοτομιών στην πρακτική άσκηση
4. Άρση και απλοποίηση γραφειοκρατικών διαδικασιών και συγκεκριμένα διαδικασίες που σχετίζονται με τη διαχείριση προμηθειών εξοπλισμού και αναλώσιμου υλικού, καθώς και διαδικασίες για τη μονιμοποίηση και εξέλιξη του εκπαιδευτικού προσωπικού.

11. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Πίνακες της ΑΔΙΠ
2. Οδηγός σπουδών του τμήματος Μαιευτικής
3. Δήλωση μαθημάτων